

ഗീതാമീലയ്ക്കു ഒരു എത്തിനോട്.

ബാലിശ്ശി പുരപ്പോത്തമാനന്ദ
കൊരാജ്

ദാരതത്തിന്റെ ആദ്ധ്യാത്മികജ്ഞാനവും സാംസ്കാരികപൈതൃകവും പരിപോഷിപ്പിക്കുകയും പ്രചരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന മഹദ്ഗ്രന്ഥങ്ങൾ, അവയുടെ മൂല്യവും വ്യക്തതയും ഒട്ടും ചോർന്നുപോകാതെതന്നെ, നൂതന സാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗിച്ച് പരിരക്ഷിക്കുകയും ജിജ്ഞാസുകൾക്ക് സൗജന്യമായി പകർന്നുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യുക എന്ന ശ്രേയസ് ഫൗണ്ടേഷന്റെ ലക്ഷ്യ സാക്ഷാത്കാരമാണ് ശ്രേയസ് ഓൺലൈൻ ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറി.

ഗ്രന്ഥശാലകളുടെയും ആദ്ധ്യാത്മിക പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെയും വ്യക്തികളുടെയും സഹകരണത്തോടെ കോർത്തിണക്കിയിരിക്കുന്ന ഈ ഓൺലൈൻ ലൈബ്രറിയിൽ അപൂർവ്വങ്ങളായ വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥങ്ങൾ സ്കാൻ ചെയ്ത് മികവാർന്ന ചെറിയ പി ഡി എഫ് ഫയലുകളായി ലഭ്യമാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഇവ കമ്പ്യൂട്ടറിലോ പ്രിന്റ് ചെയ്തോ എളുപ്പത്തിൽ വായിക്കാവുന്നതാണ്.

ശ്രേയസ് ഓൺലൈൻ ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറിയിൽ ലഭ്യമായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വ്യക്തിപരമായ ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സൗജന്യമായി ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ വാണിജ്യപരവും മറ്റുമായ കാര്യങ്ങൾക്കായി ഇവ ദുരുപയോഗം ചെയ്യുന്നത് തീർച്ചയായും അനുവദനീയമല്ല.

ഈ ഗ്രന്ഥശേഖരത്തിന് മുതൽക്കൂട്ടായ ഈ പുണ്യഗ്രന്ഥത്തിന്റെ രചയിതാവിനും പ്രകാശകർക്കും നന്ദി രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

ശ്രേയസ് ഓൺലൈൻ ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറിയെക്കുറിച്ചും ശ്രേയസ് ഫൗണ്ടേഷനെക്കുറിച്ചും കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ അറിയാനും പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കാളിയാകാനും ശ്രേയസ് വെബ്സൈറ്റ് സന്ദർശിക്കുക.

<http://sreyas.in>

മഹാബുദ്ധിശാലിയും ത്യാഗിയും ലോകപ്രശസ്തനുമായ ശ്രീ വിവേകാനന്ദ സ്വാമികളോടുള്ള അഗാധമായ സ്നേഹാഭരങ്ങളുടെ ചിഹ്നമായി അദ്ദേഹത്തിനു സമർപ്പിക്കുന്നു.

ആമുഖം

സിത്താപ്പൂർക്കാരനായ പണ്ഡിറ്റ് ചന്ദനാരായൺ ഹർകുലി എന്റെ ഒരു അടുത്ത സ്നേഹിതനായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഒരു പ്രമുഖ സന്യാസി ആയിരുന്നു. പ്രാചീന കാര്യങ്ങളുടെ നടുവിലായിരുന്നെങ്കിൽ പോലും വെള്ളത്തിലെ താമരപോലെ അദ്ദേഹം എല്ലാവരിൽ നിന്നും ഒഴിഞ്ഞുതന്നെ കഴിഞ്ഞു. സാധുസേവനമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രധാന ആദ്ധ്യാത്മിക സാധനം അദ്ദേഹം എന്നെ സിത്താപ്പൂരിലേക്കു ക്ഷണിക്കുക പതിവായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വസതിയിൽ വെച്ച്, കുറച്ചു ഗീതാപ്രവചനങ്ങൾ നടത്തണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെടുകയുണ്ടായി. വളരെ വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം ആ പ്രവചനങ്ങൾ ഇപ്പോൾ ഒരു ലഘുപുസ്തകമായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയാണ്.

വസിഷ്ഠന,
2-10-1953.

പുരുഷോത്തമാനന്ദ.

ഈ ലാലുഗ്രന്ഥം, ഭഗവദ്ഗീതയ്ക്ക് ഉത്കൃഷ്ടമായ ഒരു അപതാരികനൽകുന്നു. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെകർതാവ് ഭഗവദ്ഗീതയെ വളരെയധികം സ്നേഹിക്കുന്ന ആളാണെന്നു ാത്രമല്ല, അതിലെ ഉപദേശങ്ങളുടെ മൂർത്തിമദ്ഭാവം കൂടിയാണ്. ഇതിലെ ഏതാനും പേജുകളിൽ ഹിന്ദു ധർമ്മശാസ്ത്രങ്ങളിൽവെച്ച് ഏറ്റവും പ്രധാനമായ ഭഗവദ്ഗീതയുടെ സാരം ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതു വായിക്കുന്നവർ, മൂലഗ്രന്ഥം വായിക്കുന്നതിനും അതിലെ ഉപദേശങ്ങൾ പരിശീലിക്കുന്നതിനും പ്രചോദിതരാകുമെന്നതു തീർച്ചയാണ്.

ഐ. കെ. തായ്മ്നി.

ഉള്ളടക്കം

പ്രവചനങ്ങൾ.

1. ഗീത എന്നാൽ എന്തു?
2. അർജ്ജുനന്റെ വിഷാദം
3. കൃഷ്ണൻ ഒരു തേരാളി
4. ജ്ഞാന യോഗം
5. കർമ്മ യോഗം
6. കർമ്മ യോഗം (തുടർച്ച)
7. ഭക്തി യോഗം

ഉപസംഹാരം.

പ്രസ്താവന

“ഓ. അപിന്യാവൃതരൂപായനിർഗ്ഗുണായ
ഗുണാത്മനെ
സമസ്തജഗദാധാരമുത്തയേബ്രഹ്മമണെ നമഃ”

തപോമയമായ ജീവിതം നയിച്ച് ലോകത്തെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന മാനവ്യവസ്ഥയത്തിൽ വിളങ്ങിയ മഹാത്മാക്കൾ നമ്മുടെ ഭാരതവർഷത്തിൽ അനേകരുണ്ട്. അവരുടെ അനുഗ്രഹവർഷം കൊണ്ടാണ് ധർമ്മപ്രകാശം നിസ്സീമമായി അനുഭവപ്പെടാതെ ഭാരതം ഇപ്പോഴും പരിശോഭിക്കുന്നത്. ആദ്ധ്യാത്മിക മാർഗ്ഗത്തിൽ വെളിച്ചം വീശിയ ആ വിശിഷ്ടപുഷ്പന്മാരുടെ ശിഷ്യപരമ്പര ഭാരതത്തിൽ അങ്ങിങ്ങായി ഇന്നും നിലനിന്നുവരുന്നു. ശ്രീരാമകൃഷ്ണപ്രസ്ഥാനം ആ പരമ്പരയിൽപ്പെട്ട ഒന്നാണ്. അത് ലോകമെമ്പാടും അനേകം ശാഖോപശാഖകളോടുകൂടി പടർന്നുപന്തലിച്ച് വേതപ്പന്മാർക്ക് അയ്യപ്പം, ആശ്വാസവും അരുളികൊണ്ടു വിജയിക്കുന്നു. ആ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ നിന്നും സംന്യാസം സ്വീകരിച്ച് ഹിമാലയത്തിലുള്ള വസിഷ്ഠ ഗൃഹ ആസ്ഥാനമാക്കി തപസ്സു ചെയ്തും, സമീപിക്ക

(ii)

നവരേ ദിവ്യജ്ഞാനാമൃത കണികകൾ തളിച്ച് ഉജ്ജി
വിപ്പിച്ചു. വന്ന മഹാഭാഗവതൻ. ജ്ഞാനവിജ്ഞാന
നിധിയുമായ ഒരു യതിശ്രേഷ്ഠനായിരുന്നു സദ്ഗുരു
ശ്രീ പുരുഷോത്തമാനന്ദ സ്വാമിതിരുവടികൾ.

1879 നവമ്പർ 23-ാം തീയതി മുതൽ 1961 ഫെബ്രു
വരി 13-ാം തീയതി വരെയുള്ള 82 വർഷമാണ് അവിടു
ത്തെ ജീവിതകാലം. ആ കാലഘട്ടത്തെ, വിദ്യാഭ്യാസം,
അധ്യാപകവൃത്തി, ശ്രവണകീർത്തനാദിനവവിധഭക്തി
സാധനകൾ, ശാസ്ത്രാധ്യയനം, സംന്യാസഭിക്ഷ, തീർത്ഥാ
ടനം, ഈശ്വരദർശനം, വസിഷ്ഠഗുഹാവാസം, ആചാ
ര്യത്വം, ധർമ്മപ്രവചനങ്ങൾ തുടങ്ങി വിവിധ മാർഗ്ഗങ്ങ
ളിൽ കൂടി ധന്യതമമാക്കിതിൽ ഒരു ത്യാഗിവര്യനാണ
ദ്ദേഹം. വിവിധതരത്തിലുള്ള ക്ഷേത്രപരമ്പരകളെത്തപോ
മയമായ ജീവിതചര്യകൾകൊണ്ട് നിവാരണം ചെയ്ത്
ശാന്തവും സുഖപൂർണ്ണവുമായ ജീവിതം കൈവരിച്ച് ദീ
ർഘനാൾ ലോകത്തെ അനുഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ആ മഹാ
പാഠ്യന്റെ ജന്മശതാബ്ദി ജയന്തി 1979 നവമ്പർ 29-ാം
തീയതി ആണ്, അതു സംബന്ധിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്റെ
ശിഷ്യരും ഭക്തരുമായ മഹാജനങ്ങൾ വസിഷ്ഠഗുഹ തു
ടങ്ങി ഇൻഡ്യയുടെ പല ഭാഗത്തും ശ്രീ പുരുഷോത്തമാന
ന്ദസ്വാമി ജന്മശതാബ്ദി ജയന്തി വിവിധ പരിപാടിക
ളോടുകൂടിക്കൊണ്ടൊടാൻ പരിശ്രമിച്ചവരികയാണിപ്പോൾ.

ശ്രീസ്വാമിതിരുവടികൾ സ്ഥാപിച്ച ഒരു പുണ്യാശ്ര
മമാണ് ത്രിശൂർ ഡിസ്ട്രിക്ടിലുള്ള ദേശമങ്ഗലം ഓം
കാരാശ്രമം. പുണ്യവാഹിനിയായ ഭാരതപ്പുഴയുടെ പടി
ഞ്ഞാറെക്കരയിലുള്ള ഉന്നതവും മനോഹരവുമായ ഒരു ത

(iii)

പോവനമാണ് മേൽപ്പറഞ്ഞ ആശ്രമം. ഈ ആശ്രമത്തിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ ഭക്തജനങ്ങളുടെ സഹായസഹകരണങ്ങളോടുകൂടി സദ്ഗുരുസ്ഥാനമന്റെ ജന്മശതാബ്ദികൊണ്ടാടാൻ പോവുകയാണ്. ജയന്തി മഹോത്സവത്തിന്റെ പരിപാടികളിൽ പ്രാമുഖ്യം ഞങ്ങൾ കല്പിച്ചിരിക്കുന്നത് അവിടുത്തെ ജന്മലൂകിയായ കേരളത്തിൽ ആ ആചാര്യവര്യന്റെ സന്ദേശങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കുക എന്നുള്ളതിനാണ്. അതിനുവേണ്ടി അവിടുന്ന് ഇംഗ്ലീഷിൽ രചിച്ചിട്ടുള്ള "A Peep into the Gita" എന്ന ഗ്രന്ഥം മലയാളത്തിൽ വിവർത്തനം ചെയ്താൽകൊള്ളാമെന്ന് ഞങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുകയും ആ വിവരം വാഴൂർ തീർത്ഥപാദാശ്രമധ്യക്ഷൻ ശ്രീ വിദ്യാനന്ദതീർത്ഥപാദ സ്വാമിതിരുവടികളെ അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു. അതനുസരിച്ച്, അദ്ദേഹം ആ വാഗ്ദാനം പുസ്തകം മലയാളത്തിലേക്ക് വിവർത്തനം ചെയ്യിച്ച് വാഴൂർ അടുത്തുള്ള ആനിക്കാട് വിജയാ പ്രിൻറിംഗ് വർക്സിൽ അച്ചടിപ്പിക്കാൻ ഏർപ്പാട് ചെയ്തു ഞങ്ങളെ അറിയിക്കുകയാണായത്. സദ്ഗുരു ശ്രീ പൃഥ്വീഷോത്തമാനന്ദസ്വാമിതിരുവടികളെ കേറിച്ച് കഴിഞ്ഞ തലമുറയിൽ കേരളത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന മിക്ക ഭക്തന്മാർക്കും അറിയാമായിരുന്നെങ്കിലും ഇന്നത്തെ തലമുറയിൽ അധികം ആളുകൾക്കും ആ അറിവ് അത്ര ഇല്ലെന്നു തോന്നുന്നു. ആ കുറവു പരിഹരിക്കാനാണ് ഞങ്ങൾ ഈ ആശ്രമത്തിൽനിന്നും അവിടുത്തെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ മലയാളത്തിലേക്ക് വിവർത്തനം ചെയ്യുവാൻ തീരുമാനിച്ചത്.

പരമപുഷ്പ ശ്രീ പൃഥ്വീഷോത്തമാനന്ദസ്വാമിതിരുവടികൾ അധികം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എഴുതിയിട്ടില്ലെങ്കിലും, അദ്ദേ

ഹത്തിന്റെ പ്രവചനങ്ങൾ സംഗ്രഹിച്ചു അവിടുത്തെ ശിഷ്യന്മാർ ഇംഗ്ലീഷിൽ ഉത്തരഇൻഡ്യയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. അവയാണ് “Spiritual talks, A Peep into the Gita” എന്ന രണ്ടു ഗ്രന്ഥങ്ങൾ കൂടാതെ ‘ഈശ്വരകാരണ്യം’ എന്ന പേരിൽ തന്റെ ആത്മകഥാകഥനവും, ‘തിരുവാഴ്ചമൊഴി’ എന്ന പേരിൽ ഒരു ഗ്രന്ഥവും രാമഗീതയുടെ വ്യാഖ്യാനവും മലയാള ഭാഷയിൽ അവിടുന്ന് എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. അവ ഭക്തജനങ്ങൾ അച്ചടിച്ച് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

അവിടുത്തെ ‘Spiritual talks’ ന്റെ മലയാള വിവർത്തനം ‘അദ്ധ്യാത്മപ്രവചനങ്ങൾ’ എന്ന പേരിൽ ഈ ആശ്രമത്തിൽനിന്നും 1975-ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ഭക്തജനങ്ങൾ അത് സാദരം സ്വീകരിച്ചു് ഞങ്ങളുടെ ഉദ്യമത്തെ സഹലമാക്കുകയും ചെയ്തു. “A Peep into the Gita” എന്ന പുസ്തകം ‘ഗീതയിലേക്കു് ഒരു എത്തിനോട്ടം’ എന്ന പേരിൽ ഇപ്പോൾ കൈരളിയ്ക്കു് ഞങ്ങൾ ഇതാ കാഴ്ചവയ്ക്കുന്നു. ഒന്നാമത്തെ പുസ്തകത്തിനെത്തുടർച്ചയ്ക്കെ ഇതിന്റേയും വിവർത്തനത്തിനും പ്രസിദ്ധീകരണത്തിനും അകമഴിഞ്ഞ അനുഗ്രഹാശിസ്സുകളും നിരന്തര പ്രേരണയും നല്കിയതു് ഈ സാധു സർഗ്ഗര സഭ്യശം സദാസമാരാധിക്കുന്ന ഇന്നത്തെ തീർത്ഥപാദപരംപരാപരമാചാര്യപാദർ വാഴൂർ തീർത്ഥപാദശ്രമാദേധ്യക്ഷൻ ബ്രഹ്മ മശ്രീ വിദ്യാനന്ദതീർത്ഥപാദസ്വാമിതിരുവടികളാണ്. കൂടാതെ, ബ്രഹ്മശ്രീ പുരുഷോത്തമാനന്ദസഭഗുരുദേവന്റെ ജന്മശതാബ്ദി ഈ ആശ്രമത്തിൽവെച്ചു് ഈ വിവർത്തന ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പ്രകാശനം, സപ്തഹയജ്ഞം, ആദ്ധ്യാത്മിക ചർച്ചാസമ്മേളനം തുടങ്ങിയ വമ്പിച്ചുപരിപാടി

യായി അടിച്ചു. ജന്മശതാബ്ദി പരിപാടികളുടെ വിശ്വ
 വ്യാപകമായ പ്രചാരണത്തിന് മുദ്രണാലയം വഴിവേണ്ട
 സഹായമെല്ലാം ചെയ്തു. തന്ന പുണ്യശാലികളായ ഡെ
 ൽഹിയിൽ വിജയലക്ഷ്മി പ്രിൻറിംഗ് വർക്സ് ഉട
 മസ്ഥർക്കും എൻറെ ധന്യവാങ്ങേം! ഈ കൃതി വിവർത്ത
 നം ചെയ്തത് തിരുവല്ലാ കറുവൂർ സ്വദേശിയായ ശ്രീ
 റി. എൻ. വിക്രമൻനായരാണ്. അദ്ദേഹം ശ്രീ വിദ്യാ
 നന്ദതിരുവതാംപുരം സ്വാമിതിരുവടികളുടെ അന്തേവാസിയും
 ബോംബയിലെ പ്രസിദ്ധമായ 'ടെ.സ്. ഓഫ് ഇൻഡ്യ'
 യുടെ എഡിറ്റോറിയൽ സ്റ്റാഫിൽ ജോലിചെയ്യുന്ന ഒരു
 സഹൃദയനും ആണ്. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന് ആസ്വാദനം എ
 ഴുതിയത് ഹിന്ദുധർമ്മമർമ്മജ്ഞനും പ്രസിദ്ധഅഭിലാഷകനും
 മായ ശ്രീ എം. രാമകൃഷ്ണൻനായരാണ്. ഇവർക്കു
 രണ്ടുപേർക്കും ദേശമണ്ഡലം ഓംകാരശ്രമത്തിന്റേയും
 ശ്രീ പുരുഷോത്തമനന്ദജന്മശതാബ്ദി ജയന്തി കമ്മറ്റി
 യുടേയും അദ്ധ്യക്ഷൻ എന്ന നിലയിൽ ഈ സാധ്യശ്രമം
 ശംസകൾ അർപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

കൂടാതെ കോട്ടയം ആനിക്കാട്ട് പ്രശസ്തമായ നില
 യിൽ നടന്നുവരുന്ന പള്ളിക്കത്തോട് 'വിജയാ പ്രസ്സ്'
 പ്രവർത്തകർ ഈ ഗ്രന്ഥം അച്ചടിക്കുന്നതിൽ പ്രദർശി
 പ്പിച്ച സാമർത്ഥ്യവും സ്നേഹപൂർണ്ണമായ പെരുമാറ്റവും പ്ര
 ത്യേകം സ്മരണാർഹമാണ്.

ആസ്തിക ലോകത്തിന് സദ്ഗുരുദേവന്റെ ഈ
 വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥം പ്രയോജനപ്രദമായി തിരുമെന്നുള്ള
 പ്രതീക്ഷയോടുകൂടി കേരളീയരായ ജീജ്ഞാസുക്കളുടെ
 മുമ്പിൽ സാദരം സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

ഓംകാരശ്രമം.	എന്നും പ്രേമപൂർവ്വം.
ദേശമണ്ഡലം.	സദ്ഗുരുപരണദാസൻ
ത്രിശൂർ.	സ്വാമിസദാശീലഗണപതി.

ഒരാസ്യാദനം

വസിഷ്ഠഗൃഹത്തെ അലങ്കരിച്ചിരുന്ന വിദ്യുത്താന നിധിയും ശ്രേഷ്ഠയോഗിയുമായിരുന്ന സ്വാമി ശ്രീ പൂർണ്ണോത്തമാനന്ദജിയുടെ, ആകൃതിയിൽ ചെറുതെങ്കിലും ഉള്ളടക്കത്തിൽ ബൃഹത്തും ഹൃദയമായ **A PEEP INTO THE GITA** എന്ന ഇംഗ്ലീഷ് കൃതി 'ടെ.സ്.ഓഫ് ഇന്ത്യ'യുടെ കീഴിൽ സേവനമനുഷ്ഠിയ്ക്കുന്ന ലളിതാലയം ശ്രീ വിക്രമൻനായർ ഓ.കാരാശ്രമ പ്രവർത്തകർക്കുവേണ്ടി മലയാളത്തിലേയ്ക്കു വിവർത്തനം ചെയ്തിട്ടുള്ളതിന്റെ കൈയെഴുത്തു പ്രതി പരിശോധിച്ച ഏതെങ്കിലും ഒരാൾക്ക് വിട്ടുപോയിട്ടുണ്ടോ എന്നു നിർണ്ണയിക്കണം. എന്നു കല്പനയോടുകൂടി തീർത്ഥപാദാശ്രമങ്ങളുടെ പരമാർത്ഥ്യം പ്രബോധസമ്പ്രദായമായ ശ്രീ വിദ്യാനന്ദതിർത്ഥപാദസമീതിരവടികൾ മൂലവും വിവർത്തനവും എന്ന ഏല്പിച്ചപ്പോൾ സ.സ്.കൃതഭാഷാനഭിജ്ഞനും കേവലം പാഠനരമായ ഞാൻ ചങ്കിടിപ്പോടെ അവ രണ്ടും കൈകൾ നീട്ടി വാങ്ങിയെന്നുണ്ടായത്. മൂലകൃതി ഒരു അമര സന്യാസിയുടേതു്; വിവർത്തനം ഒരൊരു പ്രസിദ്ധ പത്രപ്രവർത്തകന്റേതു്. രണ്ടും വായിച്ചാൽ, ഏതാണോ

കൈ ഗ്രഹിക്കുന്നതുള്ള ഭാഷാപരിചയമേ എനിക്ക് ഇംഗ്ലീഷിലും മലയാളത്തിലുമുള്ളൂ എന്ന് സാമിതി അവസികരുകമറിയാം. പക്ഷേ, കല്പന ഗുരുമുഖത്തുനിന്നുമാണുപുറപ്പെട്ടത്. അനുസരിക്കാതെ നിവൃത്തിയുമില്ല. ഈ നിസ്സഹായതയുടെ നടുക്കടലിൽ ഗുരുപാദാവിൽനിന്നുകൊണ്ടു ഞാൻ രണ്ടു ഗ്രന്ഥങ്ങളും തുറന്നുവെച്ചു ഒപ്പം വായന തുടങ്ങി. ഞാൻ ധന്യനായി.

മഹാപണ്ഡിതന്മാരുടെയും വിശ്വാചാര്യപദവിയിലെത്തിയവരുടെയും ഗാന്ധിജി, തിലകൻ മുതലായ രാഷ്ട്രീയമല്ലന്മാരുടെയും മറ്റും ഗീതാഭാഷ്യങ്ങൾ മനസ്സിൽ വായിക്കേണ്ട ആവശ്യമുള്ള സാഹചര്യത്തിലാണു ഞാൻ ജീവിക്കുന്നത്. രജതജൂബിലിയോടടുക്കുന്ന ഒരു ഹിന്ദു മതപാരമ്പര്യത്തിൽ വരുന്നു ഭക്തരും ക്ഷാത്രിയരുടെയും കൂട്ടികളെ ഞായറാഴ്ചതോറും ഗീത പഠിപ്പിക്കുന്ന ചുമതല ഞാൻ സ്വയമേറ്റെടുത്തിട്ടുണ്ട്, പാണ്ഡിത്യഗർവ്വംകൊണ്ടല്ല, മനസ്സിനിടങ്ങിയ ഒരുത്തര ഗ്രന്ഥമാണെന്നു ബോധ്യമായതുകൊണ്ട്, വീണ്ടും വീണ്ടും ഗീത വായിക്കുകയും പഠിക്കുകയും പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടും ഒരു സംശയം എന്നെ അലട്ടിയിരുന്നു. ഒരു പ്രകരണം കൈകാര്യം ചെയ്യുമ്പോൾ തൽസംബന്ധമായി പരസ്യങ്ങളെല്ലാം അവിടെ പറയാതെ ജ്ഞാനവും കർമ്മവും യോഗവും ഭക്തിയും വിവിധ പ്രകരണങ്ങളിലായി (ഗീതയിലെ ഓരോ അദ്ധ്യായവും ഓരോ പ്രകരണമാണ്) ഏതിനാണു ഒരുകേൾ ചിട്ടയുമില്ലാതെ ഭഗവാൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്? സർവ്വസേവയും വ്യക്തസേവയും നടത്തിയിട്ടില്ലാത്ത ഒരുവനെപ്പോലെ, ജല്പനമെന്നു സംശയിക്കപ്പെടാവുന്ന മട്ടിൽ, അഥവാ എങ്ങനെന്നോ കേട്ടെ

ജീവം ഉള്ളിൽ ദഹിക്കാതെ കിടക്കുന്ന ആശയങ്ങൾ ഉപദേശങ്ങൾ 'ഉപ്യന്തേ, പ്രാഹ്' എന്നൊക്കെച്ചേർത്തു തട്ടി വിടുന്ന ഉപദേശവീരന്മാരെക്കണക്കു് ഭഗവാൻ. സംസാരിയ്ക്കുന്നതെന്തു്? ഇതായിരുന്നു എന്റെ സന്ദേഹം!

ഗീതയിലേയ്ക്കു രെിയ്ക്കലൊന്നെത്തിനോക്കിയപ്പോൾ സ്വാമി ശ്രീപുരുഷോത്തമമാനന്ദജിയ്ക്കു കാണുവാൻ കഴിഞ്ഞ ഉദ്യാനംഗികളുടെ ചിത്രം കണ്ടപ്പോഴാണ് എന്റെ സംശയം അടിസ്ഥാനരഹിതവും അറിവില്ലായ്മയുടെ സന്തതിയുമാണെന്നറിയാൻ സാധിച്ചതു്. അദ്യയാത്മഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഗീതയ്ക്കുള്ളിടത്തോളം ഏകതാനതയും സകലസംശയനിവാരണഭക്തയും ഉള്ള മറ്റൊരു ഗ്രന്ഥവും ഇല്ലെന്നു എനിയ്ക്കിന്നുറപ്പാണ്. ഗീതയിലെ 700 പദ്യങ്ങളുടെയും സാരവും സത്തും ത്യാഗമാണെന്നു സ്വാമി ജിസുതരാം വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്നു. "ധർമ്മ"പദത്തിലാർഭിച്ച "മമ"പദത്തിലവസാനിക്കുന്ന ഗീതോപനിഷത്തു് ത്യാഗത്തിന്റെ കാഹളധ്വനിയും വേണഗാനവും ശംഖുനാദവുമാണ്. അനാസക്തിയിൽനിന്നുമുയർന്നു പൊങ്ങുന്ന ത്യാഗത്തിന്റെ തേരൊലിയും ജ്യാനാദവുമാത്രമേയ്ക്കു വിശിഷ്ഠഗ്രന്ഥത്തിൽ കേൾക്കുവാനുള്ള. ജീവനെ ഏതിൽനിന്നാണോ രക്ഷിക്കേണ്ടതു അതാണു പരം. പാപത്തിൽനിന്നു. ജീവനെ രക്ഷിക്കാൻ വഴി ഒന്നുണ്ടു്; ഒരു വഴിമാത്രമുണ്ടു്. അതു ഗീത ഉപദേശിയും വിവരിക്കയും ചെയ്തിട്ടുള്ള ത്യാഗത്തിന്റെ മാർഗ്ഗമാണു്. മറ്റേതു മാർഗ്ഗവും അഹന്തയെ പോഷിപ്പിക്കയും മമതയ്ക്കു വളമേകുകയും ശ്രേയസ്സിനെ ഹനിക്കയും ചെയ്യുന്നതാണു്. "തേന-ത്യക്തേന ഭുജീഥാഃ" = ത്യാഗം കൊണ്ടു ആത്മാവിനെ രക്ഷിക്കണം എന്നുള്ള ഈ ശോപ

നിഷന്ദ്രന്തഃ ഹനമാൻഠേര രോമകൂപങ്ങളിലും കരംതു
 ടിപ്പുകളിലും സദാമുഴങ്ങുന്ന രാമനാമം.പോലെ, ഗീതയി
 ലെ എല്ലാ ശ്ലോകങ്ങളിലും മുഴങ്ങുന്നുണ്ട്. ഗീത വി
 വിധ യോഗങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നില്ല; അതു ത്യാ
 ഗത്തിന്റെ ഉപനിഷത്താണ്. ഗീതയിലെ ജ്ഞാന
 സാധനകളും കർമ്മ പദ്ധതികളും രാജയോഗവിധികളും
 ഭക്ത്യന്തസ്യാന മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളെല്ലാംതന്നെ 'സർ
 വവും ത്യജിച്ച സർവവുമായിത്തീരുക' എന്ന ലക്ഷ്യത്തി
 ലേയ്ക്കു മനുഷ്യനെ നയിക്കുന്നവയാണ്. ഗീതാകാരന്മാ
 ജ്ഞാനവും ധ്യാനവും ഭക്തിയും കർമ്മവും യോഗവും ഭോഗ
 വുമെക്കെന്തെന്ന ത്യാഗത്തിന്റെ ദ്വാരപാലകരാണ്,
 പതിനാറായിരത്തെട്ട് പതിമാരുണ്ടായിരുന്നിട്ടും ബ്രഹ്മ
 ചാര്യപ്രതസ്ഥിതനായിരുന്ന ഗേവാന്തേപ്പോലെ ത്യാഗ
 ത്തിന്റെ ഒരു സജീവമൂർത്തി എങ്ങുണ്ട്? ഇതു മനസ്സി
 ലായതോടെ, അർജ്ജുനൻ പണ്ടു ഗേവാന്തോടു പറഞ്ഞ
 തുപോലെ "മോഹം പോയി ഓർമ്മ കിട്ടി", എന്നു ഞാനും
 ഈ ചെറിയ ഗ്രന്ഥത്തെ നോക്കി തൊഴുകുകയോടെ പറ
 ഞ്ഞു. ഗീതയുടെ ഒരു വിശ്വരൂപദർശനം സ്വാമിജി
 നമുക്കു തന്നിട്ടില്ലല്ലോ എന്നു ദഃഖിക്കുകയും ചെയ്തു.

എന്റെ മനസ്സിനെ ഇപ്രകാരമൊരു സംശയം നിര
 ന്തരം മുറിച്ചെടുത്തുവെന്നു മനസ്സാറിഞ്ഞു. ആ
 സംശയം വേരോടെ നശിക്കട്ടെയെന്നു കരുതിയാണ്
 ശ്രീ. വിദ്യാനന്ദ സ്വാമി തിരുവടികൾ ഈ ഗ്രന്ഥപരി
 ശോധന എന്നെ ഏല്പിച്ചതെന്നു ഗ്രഹിച്ചപ്പോൾ ആചാ
 ര്യന്മാരുടെ കണ്ണുകൾ എത്ര നീളത്തിലും ദൂരത്തിലുമാഴ
 ത്തിലും ചെന്നെത്തുന്നുവെന്നോർത്തു ഞാനെന്നു നടുങ്ങി

അവരുടെ എക്സ്പ്രെസ്സോടുകൂടിയിരിക്കുന്നു. നമുക്കൊന്നുംതന്നെ മറുപടി സാധിക്കില്ലല്ലോ.

മൂലവും വിവർത്തനവും ഞാൻ വീണ്ടും വീണ്ടും വായിക്കുകയായി. ഒന്ന് ഒന്നിനകകാലം കേൾക്കുന്ന പഠനപുസ്തകത്തിൽ, കരയോടടുത്തു നില്ക്കുന്ന പുസ്തകം ചെടികളും കായലിലെ ചെറുതുകൾക്കും മരുന്നിലനടിയ്ക്കുമ്പോൾ മത്സരിച്ചു നൃത്തം നടത്തുന്നതുപോലെയാണു രണ്ടു ഗ്രന്ഥങ്ങളും. ഒരു നല്ല പത്രപ്രവർത്തകൻ അനായാസേന ലഭിച്ചിട്ടുള്ളതാണല്ലോ ലളിതമായ വിവർത്തനശൈലി, ലാളിത്യത്തിന്റെകൂടെ ലാവണ്യംകൂടെ ചേർന്നാലോ? സുരഭിലമായ സ്വർണ്ണം എന്നു ശ്രീ വിക്രമൻ വിവർത്തനം ഗീയെക്കുറിച്ചു പറയുന്നതിൽക്കൂടി മടിച്ചു മൂലത്തിലെ ഒരാശയം പോലും ചോന്നുപോയിട്ടില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, ഒരു വിവർത്തനമാണിതെന്നു പറയാത്തപക്ഷം, മലയാളഭാഷയിലുള്ളതായ ഒരു മൂലകൃതിയാണെന്നു ആരും വിശ്വസിച്ചുപേർകമാറാണു് ശ്രീ വിക്രമൻ പരിഭാഷയിലെപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു്. നേരിട്ടു കണ്ടു വിവരിക്കുന്ന രീതിയിലാണു് മൂലഗ്രന്ഥം രചിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു്. കണ്ടതുടനെ ഉച്ചഭാഷിണിയിലൂടെ വിളിച്ചറിയിക്കുന്ന രീതിക്കു് ഒരു പ്രത്യേക ഓജസ്സുണ്ടു്. ആ ഓജസ്സിനു തെല്ലുമുനം തട്ടാതെ വിവർത്തകൻ താനേറെടുത്ത ജോലി ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. വിവർത്തനം ചെയ്യുകൃതികളിൽ സാധാരണയായി പ്രത്യക്ഷപ്പെടാറുള്ള ക്ലിഷ്ടതകളും ദുർഭേദങ്ങളും ഇതിലില്ലെന്നുള്ളതു ശ്രീ വിക്രമൻ പരിഭാഷയുടെ കര്യത്തിൽ ഭക്തനും ദീർഘകാല പരിചയസമ്പന്നനും സഹജവാസനാ സമൃദ്ധകൃതനാണെന്നു വ്യക്തമായി തെളിയിക്കുന്നു

(xii)

സ്വാമി ശ്രീ പദ്മേഷാന്തമാനന്ദജിയുടെ ഇംഗ്ലീഷ് കൃതി മലയാളത്തിലേയ്ക്കു ഭംഗിയായി വിവർത്തനം ചെയ്ത ശ്രീ വിക്രമൻ. അതു പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന ഓങ്കാര ശ്രമ പ്രവർത്തകർക്കും മൂലവും തർജ്ജിമയും ഒത്തുനോക്കാൻ എനിക്കവസരം തന്ന ശ്രീ വിദ്യാനന്ദതീർത്ഥപാദ സ്വാമി തിരുവടികൾക്കും കൃതജ്ഞത മുററിനിൽക്കുന്ന നമോവാകം സാദരമർപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

പ്രണാമത്തോടെ,

M. R. K. Nair B. A. B. L.
Advocate
Ponkunnam

Ponkunnam,
21-8-1979;

SWAMI PURUSHOTTAMANANDJI MAHARAJ,

digitized by www.sreyas.in

പുരുഷോത്തമാഷ്ടകം

1

ശാന്തം, പ്രശാന്തമനസം, സ്മിതചാരുവക്ത്രം,
സിദ്ധാസനസ്മ, മഖിലൈരപി പൂജിതാംഘ്രിം
ദിവ്യപഭാവമമലം, യതിരാജരാജം,
ശ്രീമദ്ഗുരും ഹൃദിഭജേ പുരുഷോത്തമാഖ്യം.

(വികാരങ്ങളും വിചാരങ്ങളും അടങ്ങിയ മനസ്സോടും
പുഞ്ചിരിക്കൊണ്ടു മനോഹരമായ മുഖത്തോടും എല്ലാവരും
വന്ദിക്കുന്ന പാദപത്മങ്ങളോടും സിദ്ധാസനത്തിൽ ഇരിക്കുന്ന
ശാന്തശീലനും ദൈവികസമ്പത്സീമനും നിർമ്മലനും
സന്യാസിശ്രേഷ്ഠരിൽ ശ്രേഷ്ഠനുമായ സദ്ഗുരു ശ്രീ
പുരുഷോത്തമാനന്ദ സ്വാമി പാദങ്ങളെ പരമപ്രേമത്തോടുകൂടി
ഞാൻ മനസ്സിൽ ഭാവന ചെയ്യുന്നു.)

2

ചിന്തൂദ്രയാങ്കിത കരംബുജ, മനതാനാം
ന്യൂണാം ച കൻമഷഹരം, പരമേശകല്പം,
ഹാലസ്മ ഭസ്മലസിതം, കരുണാദ്രന്യേത്രം,
ശ്രീമദ്ഗുരും ഹൃദിഭജേ പുരുഷോത്തമാഖ്യം.

തന്നെ വന്നു നമസ്കരിക്കുന്നവരുടെ പാപാദിമാലിന്യങ്ങൾ
ഇല്ലാതാക്കുന്നവനും ചിന്തൂദ്ര ബന്ധിച്ച കരകമലത്തോടു
കൂടിയവനും ഭസ്മധൂളി അണിഞ്ഞ നെററിത്തടത്തോടു
കൂടിയവനും കാരുണ്യത്താൽ നന്നത്തെ കണ്ണുകളോടു
കൂടിയവനും പരമേശ്വര തുല്യനുമായ സദ്ഗുരു ശ്രീ. പുരുഷോ
ത്തമാനന്ദസ്വാമി പാദങ്ങളെ ഭക്തിവായുപോടുകൂടി
ഞാൻ ഹൃദയത്തിൽ ഭാവന ചെയ്യുന്നു.

ആനന്ദരാശി രഖിലാഗമസാരമൂർത്തിഃ,
 ബ്രഹ്മമൈകവൃത്തി, രപുനർഭവ ഭവ്യ മൂർത്തിഃ
 ശ്രീ ജാഹ്നവിപദയുഗേ വിഹിതോരു ഭക്തിഃ,
 ശ്രീമദ് ഗുരുർ വിജയതാം പുരുഷോത്തമോഽയം.

ആനന്ദത്തിന്റെ തികവായി വേദാന്തസാരത്തിടമ്പാ
 തി ബ്രഹ്മകാരവൃത്തിയായി മോക്ഷസ്വരൂപനായി ശംഗാ
 ഭക്തനായി വ്യാഖ്യാനിക്കുന്ന ഈ പുരുഷോത്തമാനന്ദസർവ്വത
 വിജയിക്കുമൊരാകട്ടെ.

മോഹം ധനോതി വിമലാ ഖലു യസ്യവാണി,
 കാരുണ്യഭൃഷ്ട്വിരഥ ബോധമിഹാതനോതി
 ഭ്രായഃപ്രഭം ഭവതി യച്ചരണദയാബ്ജം
 സോഽയം ഗുരുർ വിജയതാം പുരുഷോത്തമഃഖ്യഃ

ഏതൊരു മഹാനഭാവന്റെ നിർമ്മലമായ ഉപദേശ
 വാണിയെന്നോ ജനങ്ങളുടെ അജ്ഞാനത്തെ ഇല്ലാതാക്കി
 ന്നതു്, ഏതൊരു മഹാനഭാവന്റെ കരുണാദൃഷ്ടിയെന്നോ
 ആത്മബോധമുളവാക്കുന്നതു്, ഏതൊരു മഹാത്മാവിന്റെ
 കാൽത്താൽകളാണോ ഭക്തജനങ്ങൾക്ക് കൈവലുമരുള
 ന്നതു്, അങ്ങനെയുള്ള ഈ പുരുഷോത്തമാനന്ദസ്വാമികൾ
 സർവ്വോത്കർഷണ വിജയിക്കട്ടെ.

യദ്ദർശനനജനതാഃ പുരുപുണ്യസർവ്വയാഃ
 ഭക്തിം പരാത്മനി പരാമുപലഭ്യ നിത്യം,
 ദേശേഷ്വതിവ സുഖദം ഹിതമാചരന്തി,
 തഃ പുണ്യപാദയുഗളം ഗുരുമാനതോഽസ്ഥി.

ഏതൊരു മഹാപുരുഷന്റെ ദർശനംകൊണ്ടാണോ
 വളരെ പുണ്യം ചെയ്തു സാധിക്കേണ്ടതായ, പരമപ്രേമ
 രൂപമായ പരമേശ്വരഭക്തി അനുഭവിച്ച ജനങ്ങൾ എപ്പോ
 ഴും ദേശംതോറും ലോകത്തിനു സുഖപ്രദമായ നന്മ ഉളവാ
 കുന്നതു്, ആരാധ്യപാദരായ ആ സദ്ഗുരുവിനെ ഞാൻ
 നമസ്കരിക്കുന്നു.

6

ശ്രീമദ്വസിഷ്ഠമുനിസേവിത സദ്ഗുഹായാ—
 മാത്മാനുകൂലിനനമയേ തപസിന്ദ്രിമിതോയഃ
 ആഭാസതേ ഭൂവി വസിഷ്ഠ ഇവാപര. സ്തം
 വന്ദേയതിന്ദ്രതിലകം പുരുഷോത്തമഃഖ്യം.

പണ്ട് അഷ്ടാശ്വമേധയസമ്പന്നനായ വസിഷ്ഠമുനി നീ
 വസിച്ചിരുന്ന ഗൃഹത്തിൽ വേതൊരു വസിഷ്ഠനെപ്പോലെ
 ആത്മധ്യാനരൂപമായ തപശ്ചര്യയിൽ ഏതൊരു മഹാനു
 ഭാവനാണോ സ്ഥിതിചെയ്തു ശോഭിക്കുന്നതു്, യതികൾക്കു
 തൊടുകുറിപ്പോലെ വിളങ്ങുന്ന ആ പുരുഷോത്തമാനന്ദ
 ഗുരുവിനെ ഞാൻ വന്ദിക്കുന്നു.

7

യസ്മാത്മനിഷ്ഠസ്യ ഹൃദന്തർഭ്യേ
 പൂർണ്ണാദയബ്രഹ്മമരസാനുഭൂതിഃ
 സ്ഫുരത്യജ്ജസം പ്രതിബന്ധഹീനാ
 നരോത്തമാനന്ദ ഗുരും തമീഡേ.

ആത്മനിഷ്ഠനായ ഏതൊരു മഹാത്മാവിന്റെ

ഏതെങ്കിലും പുണ്യവും ഏകവുമായ ബ്രഹ്മാനു
 ഭൂതി സംശയം വിപര്യയം മുതലായ പ്രതിബന്ധങ്ങളി
 ല്ലാതെ ഏപ്പോഴും പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് ആ
 പുരുഷോത്തമനന്ദ ഗുരുദേവനെ-ഞാൻ പുകഴ്ത്തുന്നു.

8

കാര്യണ്യാമൃതവർഷിനേത്രയുഗളം,
 യസ്യപ്രകീർത്തയാ സ്വയം
 ദിനാനാമുപരിസ്പൃടം വിഹരതി
 പ്രിത്യം ച ഹേതും വിനാ
 തസ്യ സ്വാത്മരതസ്യ പുജ്യചരണ—
 ദ്വന്ദ്വസ്യ മേ സദ്ഗുരോ—
 രദൈതാത്മ യതീശ്വരസ്യ കരുണാ—
 പദ്മിതം ഭവേയം സദാ.

യാതൊരു കാരണവുമില്ലാതെ സന്തോഷത്തോടുകൂടി
 സഹജമായി ഏതൊരാളുടെ നേത്രയുഗളമാണോ ദുഃഖാ
 ക്ഷണ ജനങ്ങളുടെ മേൽ കാര്യണ്യാമൃതം ചൊരിഞ്ഞുകൊ
 ണ്ടു കളിയാടുന്നത്, ആത്മാവിൽ പ്രീതി പുലർത്തി
 അദ്വൈതസ്വരൂപനായി യതീശ്വരനായി വിജയിക്കുന്ന
 ഏന്റെ സദ്ഗുരുവിന്റെ കരുണയ്ക്ക് ഏപ്പോഴും ഞാൻ
 പാത്രമായിത്തീരണമേ.

ഓം പുരുഷോത്തമനന്ദായ പരമാത്മനേ നമഃ

ഓം ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ

(പരമഹംസ പരിബ്രാജകഗോവിന്ദഗിരിസ്വാമി
 വിരചിതം.)

“കൃഷ്ണായ വാസുദേവായ ഹരയേ പരമാത്മനേ
പ്രണതക്രേശ നാശായ ഗോവിന്ദായ നമോ നമഃ”

അപരിമേയനായി, നിത്യനായി, നിരാകാരനും ജനനമരണരഹിതനുമെങ്കിലും കേതന്മാർക്കു വേണ്ടി വിവിധ നാമരൂപങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നവനായി, വാസുദേവൻ ഹരി ഗോവിന്ദൻ ഇത്യാദി നാമങ്ങളാൽ വിളിക്കപ്പെടുന്നവനായി, തന്നെ ഏകമാർഗ്ഗദർശിയും രക്ഷകനും പിതാവും മാതാവും എല്ലാമായി സ്വീകരിച്ച് പാപപേതങ്ങളിൽ ശരണം പ്രാപിക്കുന്നവരുടെ പീഡകളും ദുഃഖങ്ങളും നിമിഷമാത്രേണ നശിപ്പിക്കുന്നവനായി ഇരിക്കുന്ന കൃഷ്ണനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

പ്രവചനം ഒന്ന്: ഗീത എന്നാൽ എന്തു്?

ഗീത എന്നു ഞാൻ വിവക്ഷിക്കുന്നത് ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാന്റെ അതുഭൂതരൂപം ദിവ്യഗീതവുമായ ശ്രീമദ് ഭഗവദ് ഗീതയെ ആണ്. ഇതു്, പാണ്ഡവന്മാരും കൗരവന്മാരും തമ്മിൽ കരുക്ഷേത്രത്തിൽവെച്ചു നടന്ന മഹായുദ്ധം ആരംഭിക്കുവാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ തന്റെ സഖാവും ആരാധകനുമായ അർജ്ജുനൻ ഭഗവാൻ ഉപദേശിച്ചതാകുന്നു. എന്നാ

ലിതു് അജ്ജനനെ മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചുള്ളതല്ല. ദേശ, മത, ജാതിവ്യത്യാസങ്ങളില്ലാതെ മാനവരാശിക്കു മുഴുവനും വേണ്ടിയുള്ളതാണു്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഇതു് മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ മൗലികപ്രശ്നങ്ങളെപ്പറ്റി, പ്രത്യേകിച്ചും ആത്മസാക്ഷാത്കാരം വഴി ആത്മാവിനെ സംസാരബന്ധത്തിൽ നിന്നും മുക്തമാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളെപ്പറ്റി സ്പഷ്ടമായി വിശദീകരിക്കുന്നു.

സുപ്രോപനിഷദോ ഗാവോ ദോഗ്യാ ഗോപാല നന്ദനഃ പാത്ഥോവത്സഃ സുധീർഭോക്താദൃഗ്ധംഗീതാമൃതംഹഹത്

ഉപനിഷത്തുകൾ പശുക്കളെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നു. ഈ പശുക്കളെ കറക്കുന്നതു് നന്ദപുത്രനും ഗോസംരക്ഷകനുമായ ആ ഇടയബാലനല്ലാതെ മറ്റൊരാളല്ല. അജ്ജനനാണു കിടാവു്. ഈ പാലു കടിക്കുന്നവരും സന്തോഷിക്കുന്നവരും വാസ്തവത്തിൽ വിവേകികളും ഭാഗ്യശാലികളുമാണു്. കാരണം, ഈ പാലു് മരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ലക്ഷോപലക്ഷം മനുഷ്യക്കു് യഥാർത്ഥ ജീവിതം നൽകുന്ന അമൃതം തന്നെയാണു്. ഇതു നിറയെ അമൃതമാണെന്നു ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറയുന്നു. ഇതിനെ ശരിയായ മനോഭാവത്തോടുകൂടി സമീപിച്ചാൽ നിങ്ങൾക്കു് ശാന്തിയും ബലവും ഉത്സാഹവും വിവേകവും ജീവിതം തന്നെയും ലഭിക്കും. ഇതു് ഘനീഭൂതവും ഏകീകൃതവുമായ അനുഭൂതിയാണു്. നമ്മുടെ മഹാന്മാരുടെ അനുഭൂതികളെ സുവ്യക്തമായി രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുകയാണു്.

ഉപദ്രവങ്ങൾ, പ്രലോഭനങ്ങൾ, ക്രേശങ്ങൾ, വ്യാകുലത, ഭീരുത്വം, അലസത, അജ്ഞത, അഭിമാനം, അഹം

ന്ത, അഹങ്കാരം, അസൂയ, ഭ്രബ്ബല്യം, മതഭ്രാന്തം, സങ്ക
 ചിതത്വം ഇവയ്ക്കിപ്പൊട്ടവർക്ക് സ്വാസ്ഥ്യപ്രദമായ ഒരു
 വിശ്രമസ്ഥാനമാണു ഗീത. ഗീതയുടെ ഈ നിർമ്മല ജല
 ത്തിൽ ഒരിക്കൽ മുങ്ങുവിൻ, എന്നും നിലനിൽക്കുന്ന ഫ
 ലങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കു കിട്ടും. ഒരു കളിക്കുടവുമാത്രമുള്ള ഒരു
 ചെറിയ കളമല്ലാ ഗീത. അത് അനേകം കളിക്കുടവുകളു
 ള്ളതും ഓരോരുത്തർക്കും രചിക്കണമെന്നു ഏതു കടവിലും
 മുങ്ങി പ്രയോജനപ്പെടുത്താവുന്നതുമായ, അത്യുജ്വലം നി
 റഞ്ഞ ഒരു വലിയ തടാകമാണ്. ആർക്കും പ്രവേശനം നി
 ഷേധിച്ചിട്ടില്ലാത്തതും എല്ലാവർക്കും സ്വാഗതം അരുളുന്ന
 തുമായ ഒരു സാർവ്വലൗകികശാസ്ത്രമാണ് അത്. വരുവിൻ!
 വന്നു് ആസ്വദിക്കുവിൻ! ഒരമ്മയ്ക്ക് ഭിന്നപ്രകൃതിയും ര
 ചിയുമുള്ള അനേകം സന്താനങ്ങളുണ്ടെങ്കിലും ആ അമ്മ
 ഓരോരുത്തർക്കും അവർക്കേറ്റവും ഹിതമായ ആഹാരം ത
 നെ വിളമ്പുന്നു. ആസ്തികനോ നാസ്തികനോ ആക
 ടെ, കർമ്മിയോ ജ്ഞാനിയോ ആകട്ടെ, യോഗിയോ
 ചിന്തകനോ ആകട്ടെ, സഗുണോപാസകനോ നിർഗുണോ
 പാസകനോ ആകട്ടെ, പണ്ഡിതനോ പാമരനോ ആകട്ടെ
 അവരോരോരുത്തർക്കും മതിയാവണ്ണം ഭോജനം നൽകുന്ന
 സാർവ്വലൗകികസന്തോഷിയായ മാതാവാണ് ഗീത.
 ശരിയായ ഭാവത്തോടുകൂടെയുള്ള ഉചിതമായ സമീപനം
 മാത്രമേ ഇതിനാവശ്യമുള്ളൂ.

അംബതയാ മനുസന്ദധാമി ഭഗവദ് ഗീതേ

അല്ലയോ എന്റെ സന്തോഷിയായ അമ്മേ! ഞാൻ
 അവിടുത്തെ ഏപ്പോഴും ആദരിക്കുകയും നമസ്കരിക്കുകേ
 യും ചെയ്യുന്നു.

നമുക്കു വേണ്ടതെല്ലാം മുഗ്ധഹസ്തയായിപ്പൊരിഞ്ഞു തരുന്ന ഉദാരയായ ഗീതാമാതാവിനെപ്പറ്റി നാം യഥാർത്ഥത്തിൽ അഭിമാനമുള്ളവരായിരിക്കണം. പക്ഷേ അതിപരിചയം അവജ്ഞയുണ്ടാക്കുന്നു. നമ്മുടെ പക്കലുണ്ടായിരുന്ന നിധികളെപ്പറ്റി നാം അജ്ഞരായിരുന്നു. അവയെ നാം പൂർണ്ണമായി ഉപേക്ഷിച്ചിരിക്കുകയായിരുന്നു. രാജാറാം മോഹൻറോയ് സ്വാമി വിവേകാനന്ദൻ സ്വാമി രാമതീർത്ഥൻ ഇവരുടെ ആഗമനത്തിനുശേഷമാണ് നമ്മുടെ കണ്ണു തുറന്നത്. വിദേശി, അവന്റെ അക്ഷീണമായ ഉത്സാഹത്തോടെ നമ്മുടെ മതത്തെപ്പറ്റി പഠിച്ചു അതിന്റെ ശ്രേഷ്ഠതയിൽ അതുഭൂതസ്തബ്ധനായി നിന്നു പോയി. എന്നിട്ടും നാം പാശ്ചാത്യപരിവേഷത്തിൽ വരാത്ത ഒന്നിനേയും വിലമതിക്കുതെ ഏറ്റവും അധഃപതിക്കുകയും മനഃസ്ഥിതിയിൽ അടിമകളായിത്തീരുകയുമാണു ചെയ്തത്;

എന്റെ ഉപദേശം, നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ ഗീതയുടെ ശ്രേഷ്ഠമായ സന്ദേശത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം അവതരിപ്പിച്ചു നിങ്ങളിലെല്ലാം ഗീതയെപ്പറ്റി നന്നായി അറിയാനുള്ള ആഗ്രഹം ജനിപ്പിക്കുക എന്നതാണ്. തദ്വാരാ, തങ്ങളുടേയും ലോകത്തിന്റെയും നന്മയ്ക്കുവേണ്ടി ജീവിതം രൂപപ്പെടുത്തുവാൻ നിങ്ങൾക്കു കഴിയും; ആത്മനോ മോക്ഷായ ജഗദ്ധിതായച

ഗീതയുടെ അടിസ്ഥാനതത്വം ത്യാഗമാണ്. ഗീത ഉപനിഷദ്സാരമാണെന്നു ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറഞ്ഞല്ലോ. അതു മനസ്സിലാക്കാൻ ഉപനിഷത്തുകളെപ്പറ്റി സ്വല്പം അറിവു ആവശ്യമാണ്. ശ്രുതിവിദ്യ-ബരം ചെ

യുന്നു: “നകർമ്മണാ പ്രജയാ ധനേന ത്യാഗേനൈകേ അ
 മൃതത്വമാനശു.” കർമ്മം കൊണ്ടോ സന്താനങ്ങളെ കൊ
 ണ്ടോ ധനം കൊണ്ടോ ഒരാൾക്ക് അമൃതാവസ്ഥയിലെ
 ഞ്ഞാൻ കഴിയുകയില്ല. ത്യാഗത്തിൽ—ത്യാഗത്തിൽ മാ
 ത്രമാണു മുക്തി. ഈ ത്യാഗം ബാഹ്യമല്ല ഈ വിഷയത്തി
 ലേക്കു ഞാൻ പിന്നീടു വരാം. ഏതു ആശ്രമത്തിലുള്ള മ
 നഃശ്യാനം. ഇതു പരിശീലിക്കാവുന്നതാണെന്നു മാത്രം. ഇവി
 ടെ പറയാം. ബന്ധുക്കളേയും വേഷപ്പെട്ടവരേയും ഉപേ
 ക്ഷിച്ചു വനാന്തരങ്ങളിൽ അഭയം പ്രാപിച്ച മഹാത്മാക്ക
 ള്ളടേയും സാധുക്കളടേയും മാത്രം സ്വത്താണിതെന്നു തെ
 റിയിക്കുകയുമാകുന്നു. അതൊരു മൂലധനമാണെന്നു. ഒരു
 ബ്രഹ്മചാരിക്കോ അതുപോലെ ഗൃഹസ്ഥനോ വാനപ്ര
 സ്ഥനോ ത്യാഗി ആകാം. നേരെമറിച്ച്, വനമദ്ധ്യത്തി
 ലിരിക്കുന്ന ഒരു സന്യാസി ശരിയായ അർത്ഥത്തിൽ ത്യാ
 ഗി ആണെന്നോ അല്ലെന്നോ വരാം. ചുഡാലയുടെ ഭർ
 ത്താവായ ശിഖിദ്ധജരാജാവു്, തന്റെ വലിയ രാജ്യ
 തേയും പ്രിയപ്പെട്ട ഭാര്യയേയും ഉപേക്ഷിച്ചു് താനൊരു
 ത്യാഗിയാണെന്നു സങ്കല്പിച്ചുകൊണ്ടു് ഏകനായി വനമ
 ധ്യത്തിലേക്കുപോയി. എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബു
 ഷിമതിയായ ഭാര്യ അദ്ദേഹത്തെ ത്യാഗത്തിന്റെ തത്വം
 പഠിപ്പിച്ചു്, ശരിയായ ത്യാഗമെന്നോഭാവത്തോടെ തന്റെ
 വിസ്മൃതമായ രാജ്യം ഭരിക്കുന്ന രാജാവായിത്തീർത്തു.
 മഹാനായ ജനകനും ഒരു വിസ്മൃതമായ സാമ്രാജ്യ
 ത്തിന്റെ അധിപനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുത്തേ
 ക്കാണ്, വ്യാസൻ തന്റെ മകനായ ശുകനെ ആത്മവിദ്യ
 പഠിക്കാനയച്ചതു്.

ഗീതയുടെ അടിസ്ഥാനതത്വം ത്യാഗമാണെന്നു ഞാൻ

പറഞ്ഞല്ലോ. ആവശ്യമെന്നു തോന്നുന്നിടത്തെല്ലാം അതിനെപ്പറ്റി ഞാൻ വീണ്ടും പരാമർശിക്കാം. എന്നാൽ ഗീത ഒരു മഹാമന്ത്രവും കൂടിയാണ്. മന്ത്രങ്ങൾ, മഹത്തായ ശക്തി അടക്കി വെച്ചിരിക്കുന്ന അക്ഷരങ്ങളോ പ്രതികങ്ങളോ ശ്ലോകങ്ങളോ ആണ്. (ആദ്യമായി ഒരാരം ഗ്രന്ഥികളേയോ സത്യസങ്കല്പങ്ങളേയോ അറിയണം) ഒരു ലക്ഷ്യം കണ്ടുകൊണ്ടാണ് വേദങ്ങളും പുരാണങ്ങളും രചിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. പൂണ്ണമായി അത്ഥം മനസ്സിലാക്കാതെ ഗീത വായിച്ചാൽ തന്നെയും കാലക്രമേണ അതു നമുക്ക് ഗുണത്തെ ചെയ്യും. വാക്കുകൾക്കു രൂപമുണ്ട്. നാമവും നാമിയും വേർപെടാത്തവിധം യോജിച്ചതാണ്. നാമത്തിന്റെ സഹായത്തോടെയാണ് നാമി സ്വയം വെളിപ്പെടുന്നത്. ഞാനുദ്ദേശിക്കുന്നതെന്തെന്നാൽ, ശ്രേഷ്ഠകാന്തിയോടും ആത്മാർത്ഥതയോടും കൂടി ഗീത വീണ്ടും വീണ്ടും പാരായണം ചെയ്താൽ സർവ്വശക്തനായ ഗോവാന് ഇപ്പോഴല്ലെങ്കിൽ പിന്നീടു ഭക്തന്റെ മുമ്പിൽ സ്വയം വെളിപ്പെട്ടേ കഴിയും, എന്നാണ്.

ഒരിക്കൽ ശുദ്ധഹൃദയനും പാമരനുമായ ഒരാരം, ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ ഗീത പാരായണം ചെയ്യുന്നത് കേട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. വേറെയും ധാരാളം കേൾവിക്കരുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും ഈ അജ്ഞനായ മനുഷ്യനായിരുന്നു ഏറ്റവും കൂടുതൽ വികുറരഭരിതനായത്. അയാളുടെ ഉന്മത്താവസ്ഥയുടെ കാരണം ചോദിച്ചപ്പോൾ അയാൾ ഇങ്ങനെ മറുപടി പറഞ്ഞു:— സ്നേഹിതന്മാരേ! ഈ ബ്രാഹ്മണന്റെ വാക്കുകൾ എനിക്കു മനസ്സിലാകുന്നില്ല എന്നാൽ ഇത്രയും എനിക്കറിയാം, അദ്ദേഹം വരയിടുന്നത് ശ്രീഗോവാൻ പഠിപ്പിച്ച ശ്രീഭദ്ര ഗോവദ്ഗീതയാ

ണ്, എന്ന്. ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ സുന്ദരമായ രൂപം ഞാൻ ഓർക്കുന്നു. ആ ഉൽക്കടമായ ആനന്ദത്തിൽ ഞാൻ മറെറല്ലാം മറന്നു പോകുന്നു.

അതുകൊണ്ട്, നമുക്കു ഭക്തിയോടും ശ്രേഷ്ഠാന്തിയോടും വിനയത്തോടും വിശ്വാസത്തോടും കൂടി വേണം ഗീതയെ സമീപിക്കാൻ. അപ്പോൾ മാത്രമേ ഗീത സ്വന്തം രഹസ്യങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്തി നമ്മെ അമാനുഷരർക്കിത്തീർക്കുകയുള്ളൂ.

ഭക്തമാമൃത സർവ്വസ്വം വിഷ്ണോർവക്ത്രാദ്
വിനിസൃതം

ഗീതാഗംഗേശകംപീതം പുനർജന്മനവിദ്യതേ.

ഗീത മഹാഭാരതത്തിന്റെ സാരസർവ്വസ്വമാണ്. വിഷ്ണുവെഴുതിയതല്ല. ഒഴുകിയ ഈ ഗീതാമൃതം പരിശുദ്ധഗംഗാജലംപാനം ചെയ്യുന്നവനാരാണോ അവൻ ജനനമോ മരണമോ ഇനിയില്ല. അവൻ എന്റേക്കുമായി രക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു.

പ്രവചനം രണ്ടു: അർജുനന്റെ വിഷാദം

ഇന്നു നമുക്ക് കർഷ്ണരൂപത്തിലെ മഹത്തായ യുദ്ധഭൂമിയിലേക്കു കടന്ന്, അവിടെ എന്തു നടക്കുന്നു എന്നു നോക്കാം. പാണ്ഡവരുടേയും കൗരവരുടേയും സൈന്യങ്ങൾ യുദ്ധസ്ഥാനം ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അങ്ങിനെ അങ്ങിനെ അങ്ങിനെ. ഭഗവാൻ ശ്രീകൃഷ്ണനാണ് അർജുനന്റെ അപേക്ഷപ്രകാരം നാലു ശ്ലോകങ്ങളെ പൂട്ടിയ രഥം. കൃഷ്ണൻ രണ്ടു സൈന്യങ്ങളുടേയും മദ്ധ്യത്തിലായി നിൽക്കുന്നു. ചുറ്റും

നോക്കുമ്പോൾ അജ്ജുനൻ ശത്രുസൈന്യം സമുദ്രം പോലെ പരന്നുകിടക്കുന്നതായും തന്റെ സൈന്യം താരതമ്യേന ചെറുതായും കാണപ്പെടുന്നു. ഇത്ര വലുതായ ഒരു സൈന്യത്തെ എങ്ങനെ പരാജയപ്പെടുത്തും എന്നതാണ് അജ്ജുനന്റെ ആദ്യത്തെ സംശയം. പോരെങ്കിൽ, മഹാരഥന്മാരുടെ ഒരു നിരതന്നെ അദ്ദേഹം കാണുന്നു. മഹാശക്തനും സ്വന്തം പിതാമഹനുമായ ഭീഷ്മൻ, അതുല്യനും ഗുരുവുമായ ദ്രോണൻ, ബലിഷ്ഠനും വിശ്വസ്തനുമായ കണ്ണൻ തുടങ്ങി നിരവധി പരാക്രമശാലികൾ തന്റെ ശത്രുവായ ദുര്യോധനനുവേണ്ടി ജീവൻ ബലികഴിക്കാൻ തയ്യാറായി ഇതാ എത്തിയിരിക്കുന്നു. തന്റെ ഭാഗത്തു്, ഈ പ്രപഞ്ചത്തെ മുഴുവൻ നൊടിയിടിക്കൊണ്ടു് സൃഷ്ടിക്കാൻ. സംഹരിക്കാൻ. കഴിവുള്ള പ്രപഞ്ചാധിശനായ ഭഗവാൻ ശ്രീകൃഷ്ണൻ ഉണ്ടെന്നുള്ളതു സത്യം തന്നെ. എന്നാലും— അജ്ജുനൻ ഒന്നും മനസ്സിലാകുന്നില്ല. അദ്ദേഹം എല്ലാം മറന്നുപോകുന്നു, ഭയഗ്രസ്തനാകുന്നു. ആദ്യം അജ്ജുനൻ സംശയമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഇപ്പോഴാകട്ടെ, വിഷാദിയാകുന്നു, നിരാശനാകുന്നു.

‘ശരീരം രഥമേവതു’ ഈ ശരീരം തന്നെയാണുരഥം. സാരഗർഭമായ ഈ വാചകത്തിന്റെ അർത്ഥം ഗുപ്തമാണു് അല്ലയോ ജിജ്ഞാസു! അതിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുന്ന അർത്ഥം കണ്ടുപിടിക്കേണ്ടതു് ആവശ്യക്കാരന്റെ കടമയാണ്.

‘തപസാ ബ്രഹ്മവിജിജ്ഞാസസ്വ’ ഓത്തുകൊള്ളൂ, തപസ്യ ഇല്ലാതെ ഇതു മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുകയില്ല. മനസ്സിലാക്കുക എന്നതിന്റെ അർത്ഥം, തത്ത്വയെപ്പോലെയോ ഗ്രാമഹോൺ റിക്കാർഡുപോലെയോ വീണ്ടും

അതുതന്നെ ആവർത്തിക്കുക എന്നതല്ല. ഒരു ആശയത്തെ സ്വാംശീകരിക്കുക എന്നതാണ് അതിന്റെ ആധ്യാത്മിക ദൃഷ്ടിയിലുള്ള അർത്ഥം. ഈ ദേഹത്തിൽ വസിക്കുന്ന വസ്തു ദേഹത്തിൽ നിന്നും തികച്ചും ഭിന്നമാണെന്നും ഭൗതികങ്ങളും ദൈവികങ്ങളുമായ യാതൊന്നിനാലും ബാധിക്കപ്പെടാത്തതാണെന്നും അറിയുവേണ്ടതും എന്നെന്നേക്കും മുക്തരായിത്തീരും. ഈ ലക്ഷ്യം നേടാനുള്ള ഏറ്റവും നല്ല സന്ദർഭമാണ് നമുക്കു കിട്ടിയിരിക്കുന്നത്. ഇത് ഏറ്റവും ഉചിതമായ രീതിയിൽ പ്രയോജനപ്പെടുത്താതിരുന്നാൽ ആരെയാണു പഴിക്കേണ്ടതു്?

നമുക്കിനി അർജ്ജുനനിലേക്കു മടങ്ങാം. അദ്ദേഹം നിരാശനായിരിക്കുന്നു, യുദ്ധം ചെയ്യാനും താല്പര്യമില്ലാതെയിരിക്കുന്നു. അർജ്ജുനനു സ്വാഭിമാനമുണ്ടു് ഇന്നുവരെ പരാജയമെന്തെന്നറിഞ്ഞിട്ടില്ല. അപമാനവും ദൃഷ്ടകീർത്തിയും ഇനിയൊട്ടുണ്ടാകണമെന്നാഗ്രഹവുമില്ല. ഈ രീതിയിലുള്ള ചിന്തകളെ ഉദ്ദീപിപ്പിക്കാനെന്നവണ്ണം, ഏതൊരു കാര്യം ഗുരുജനങ്ങളാണെന്ന ചിന്തയും വന്നുകൂടുന്നു. പിതാമഹനായ ഭീഷ്മരോടും ആചാര്യനായ ദ്രോണരോടും നേരിട്ട യുദ്ധം ചെയ്യാതെ അർജ്ജുനനു ജയിക്കാനും സാധ്യമല്ലല്ലോ.

ഇങ്ങനെയുള്ള ചിന്താഗതി ഇതിനു മുമ്പു് ഒരിക്കലും അർജ്ജുനനിൽ അങ്കുരിച്ചിട്ടില്ല എന്നു് നിങ്ങൾ അറിയേണ്ടതുണ്ടു്; പണ്ടു്, ഭീഷ്മരാലും ദ്രോണരാലും നയിക്കപ്പെട്ട കൗരവന്മാർ വിരാടരാജ്യം ആക്രമിച്ചു് പശുക്കളെ മോഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടുപോകാൻ ശ്രമിച്ചപ്പോൾ അർജ്ജുനനു് വിരാട രാജകുമാരന്റെ സാരഥിയായി ഭീഷ്മ

രോടും ഭ്രാന്തരോടും യുദ്ധം ചെയ്യേണ്ടിവന്നു. തന്റെ ഗുരുഭൃതന്മാരോടാണ് യുദ്ധം ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് വ്യക്തമായി അറിഞ്ഞിരുന്നിട്ടും അന്ന് ഗുരുഭാവം അർജ്ജുനനെ വിഷമിപ്പിച്ചതേയില്ല. അത് അപ്രതീക്ഷിതമല്ലായിരുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ, കൗരവന്മാരുടെ വലുതായ സൈന്യത്തെ കണ്ടപ്പോൾ അർജ്ജുനന്റെ സമനില തെറ്റുകയും ത്യാഗത്തിൽ അഭയം പ്രാപിക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയുമാണുണ്ടായത്. ആ ത്യാഗം അയഥാർത്ഥമായിരുന്നു.

അർജ്ജുനൻ എന്താണു പറയുന്നതെന്നു നോക്കുക. “അല്ലയോ ഭഗവാനേ! യുദ്ധം ചെയ്യാൻ ഉത്സുകരായി ഇവിടെ കൂടിയിരിക്കുന്ന എന്റെ ബന്ധുമിത്രാദികളെ കണ്ടിട്ട് എന്റെ ശരീരം തളരുന്നു, വായ് വരണ്ടു പോകുന്നു, എന്റെ ശബ്ദം സ്തംഭിക്കുന്നു, ഞാൻ ഗംഭീരവും എടുക്കാൻ അശക്തനാകുന്നു. എന്റെ ശരീരം മുഴുവൻ പൊള്ളുന്നതുപോലെ തോന്നുന്നു. ഏനിക്കു നിൽക്കാൻ തന്നെ കഴിയാനില്ല, എന്റെ മനസ്സു ഭ്രമിക്കുന്നു. ശകുനങ്ങൾ എനിക്കെതിരാണെന്നും ഞാൻ കാണുന്നു. എന്റെ ബന്ധുക്കളെ യുദ്ധത്തിൽ വധിച്ചിട്ട് ഏതു ഗുണമാണെന്നിരിക്കുക. അല്ലയോ കൃഷ്ണ, ഏനിക്കു വിജയത്തിൽ ആഗ്രഹമില്ല, രാജ്യമോ അതിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന സുഖങ്ങളോ എനിക്കു വേണ്ടാ. ഹേ ഗോവിന്ദ! രാജ്യം കൊണ്ടോ മേന്മകൊണ്ടോ നമ്മുടെ ജീവിതം കൊണ്ടുതന്നെയോ എന്താണു പ്രയോജനം? ധനവും ജീവൻ പോലും വെടിഞ്ഞു ഇവിടെ നിൽക്കുന്നവർ എല്ലാം നമ്മുടെ സ്നേഹിതന്മാരും ബന്ധുക്കളും ഗുരുക്കന്മാരും തന്നെ ഗുരുഭൃതന്മാർ, രക്ഷകന്മാരും, മക്കൾ, കൊച്ചുമക്കൾ, അമ്മാവന്മാർ, ഭാര്യപിതാക്കന്മാർ, ഭാര്യസഹോദരന്മാർ, അതുപോലെ മറ്റു

ബന്ധുക്കൾ, അഹോ മധുസൂദന! ഈ നിസ്സാരമായ രാജ്യത്തിനുവേണ്ടിയെന്നല്ല, ത്രൈലോക്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടിപ്പോലും ഇവരെയെല്ലാം വധിക്കാൻ ഞാൻ തയ്യാറല്ല; അല്ലയോ ജനാർദ്ദന! നമ്മുടെതന്നെ സ്വന്തക്കാരായ ധൃതരാഷ്ട്രപുത്രന്മാരെ കൊന്നിട്ട് നമുക്ക് എങ്ങനെ സന്തോഷിക്കാൻ കഴിയും? ക്രൂരത ചതിവ് കപട്യം തുടങ്ങിയ ദുർഗ്ഗുണങ്ങൾ നിറഞ്ഞവരാണു് അവർ എന്നതിൽ സംശയമില്ല. എന്നിരുന്നാലും ബന്ധുക്കളെ വധിക്കുകയാണെങ്കിൽ അതു നാം ചെയ്യുന്ന ഗുരുതരമായ തെറ്റായിരിക്കും. അവരെ നിഹനിക്കാൻ നമുക്കവകാശമില്ല. എന്നോടു പറഞ്ഞാലും മായവ, സ്വന്തം ആളുകളെ ബലികൊടുത്തിട്ട് നമുക്കെങ്ങനെ സന്തോഷിക്കാൻ കഴിയും? തീവ്രമായ ദുരാഗ്രഹത്താൽ അന്ധരായി നേർവഴിയേതെന്നു തിരിച്ചറിയാതെയിരിക്കുന്നതിനാൽ, കടുബം നശിപ്പിക്കുന്നതു കൊണ്ടും ബന്ധുക്കളെ വേദനയും ക്ഷതവും ഏല്പിക്കുന്നതു കൊണ്ടും ഉളവാകുന്ന പാപ ഫലത്തെക്കുറിച്ച് അവരറിയുന്നില്ല. എങ്കിൽതന്നെയും, കടുബനാശത്തിന്റെ തിക്തഫലങ്ങൾ വ്യക്തമായും മുൻകൂട്ടി കാണാൻ കഴിയുന്ന നമുക്ക് അതേ പാപകർമ്മം ചെയ്യുന്നതിൽ നിന്നും എങ്ങനെ പിന്തിരിയാതെയിരിക്കാൻ കഴിയും? കടുബം നശിക്കുന്നതോടെ കടുബ പാരമ്പര്യങ്ങളും നശിക്കും. പാരമ്പര്യങ്ങൾ നശിക്കുമ്പോൾ അധർമ്മം പ്രബലപ്പെടും. കടുബസ്രീകൾ ദുഷിച്ചുപോകുകയും അതുമൂലം കഴപ്പങ്ങളും വണ്ണസങ്കരങ്ങളും സംഭവിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇതിനു കാരണഭൂതരാകുന്നവർ തീർച്ചയായും നരകത്തിൽത്തന്നെ പതിക്കും. പിണ്ഡംവയ്ക്കാൻ ആളില്ലാതെ വരുന്നതിനാൽ നമ്മുടെ പിതൃക്കൾപോലും അധഃപതിക്കും. കഷ്ടം! ദുരാഗ്രഹം കൊണ്ടുമാത്രം സ്വന്തം ആളുകളെ കൊല്ലുക എന്ന

ഗുരുതരമായ കുറം നാം ചെയ്യാൻ തുടങ്ങുന്നു. ധൃതരാഷ്ട്ര
ദ്രുപതന്മാർ അവരുടെ മുർച്ഛയേറിയ ആയുധങ്ങൾകൊ
ണ്ട് നിരായുധനും എതിർക്കാൻ ലേശംപോലും താല്പര്യമി
ല്ലാത്തവനുമായ ഏതൊരു വധിക്കുന്നതാണ് ഇതിലും ഭേദം
എന്നെന്നിരിക്കെ തോന്നുന്നു.' വില്ലും അമ്പും താഴെയിട്ട്
അർജ്ജുനൻ ദുഃഖിതനും ദീനനുമായി തന്റെ ഇരിപ്പിട
ത്തിലേക്കു വീണു.

അർജ്ജുനൻ തന്റെ ബന്ധുചിത്രാദികൾക്കുവേണ്ടി
പരിതപിക്കുകയായിരുന്നു എന്നതു് വാസ്തവം തന്നെ.
എന്നാൽ ഈ വികാരങ്ങൾ അടിസ്ഥാനപരങ്ങളോ അ
തോ അപ്രധാനങ്ങളോ എന്നു നിർണ്ണയിക്കേണ്ടതു കൃഷ്ണനാ
യിരുന്നു. അവ സത്യവും ആത്മാർത്ഥവും ആയിരുന്നെ
ങ്കിൽ അർജ്ജുനനെ യുദ്ധം ചെയ്യാൻ പ്രേരിപ്പിക്കാൻ
ശ്രീകൃഷ്ണൻ എന്തവകാശമാണുണ്ടായിരുന്നതു്?

പ്രവചനം മൂന്നു് തേരാളിയായ കൃഷ്ണൻ

ഇന്നലെ വൈകിട്ടു് അർജ്ജുനന്റെ പരിതപകര
മായ അവസ്ഥ നാം കണ്ടു. യുദ്ധം ആരംഭിക്കുന്നതിനുമു
മ്പു് അവസാന നിമിഷത്തിൽ ദുഃഖത്തിനും നിരാശയ്ക്കും
അധീനനായി "ഭഗവാൻ! എന്നിൽ ദയ കാണി ച്ചാലും,
എനിക്കു യുദ്ധം ചെയ്യാൻ കഴിവില്ല," എന്നു കരയുകയാ
യിരുന്നു അർജ്ജുനൻ. നാം അർജ്ജുനനോടു് സഹത
പിക്കുന്നു. യുദ്ധം ചെയ്യുക എന്ന കർത്തവ്യത്തിൽനിന്നും
അദ്ദേഹത്തെ ഒഴിവാക്കുകയല്ലാതെ മറ്റു മാർഗ്ഗം നാം ക
ണ്ടുന്നില്ല. അദ്ദേഹം പറയുന്നതെല്ലാം തികച്ചും ശരിയാ
ണ്. പക്ഷേ, ശ്രീകൃഷ്ണൻ അത്ര അനായാസേന അർജ്ജു

നനെ വിട്ടുനില്ക്കുന്നു. അദ്ദേഹം വെറും ബാഹ്യമായ പ്രകടന മല്ല ആഗ്രഹിക്കുന്നതും, യഥാർത്ഥമായ മനം മാറ്റം മാറ്റം. അർജ്ജുനനെ ഒരു യഥാർത്ഥ ത്യാഗി ആക്കുക എന്നതാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആവശ്യം. കരഞ്ഞതും പ്രലപിച്ചതും ഭീനനായി തേരിൽ പതിച്ചതുമെല്ലാം അഭിമാനത്തിന്റെയും അഹന്തയുടെയും ഫലമായിരുന്നു താനാണ് ഏറ്റവും വലിയ യുദ്ധവീരൻ എന്ന് അർജ്ജുനൻ അഭിമാനിച്ചിരുന്നു അർജ്ജുനൻ ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ നേതൃകരണങ്ങളെ ശ്രദ്ധയും ആദരവും ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശം ആവശ്യപ്പെടുന്നില്ല. തന്നെക്കാൾ വലിയ യോദ്ധാവോ ബുദ്ധിമാനോ വേറെ ഇല്ലാത്ത സ്ഥിതിക്ക് താൻ എന്നിന് ഉപദേശം ആരാജനമെന്ന് അർജ്ജുനൻ ചിന്തിക്കുന്നു. ഗാന്ധമാധി ആലോചിക്കുക. അപ്പോഴേ അതിലടങ്ങിയിരിക്കുന്ന ആന്തരികാർത്ഥം നിങ്ങൾക്കു മനസ്സിലാകയുള്ളൂ. മഹാഭാരതയുദ്ധം പഴയതോ പുതിയതോ ഒന്നുമല്ല. അതു നമ്മുടെ ദൈനംദിന അനുഭവമാണ്. അതുകൊണ്ട് ഉണർന്നിരിക്കുവിൻ!

നമുക്കിനി, സുന്ദരവും പുഞ്ചിരി തൂകുന്നതുമായ ആശോഭിയുടെ മുഖത്തേക്ക് കണ്ണുകളെ തിരിക്കാം. ഭഗവാൻ ശ്രീകൃഷ്ണൻ താനെടുക്കുന്ന ഏതു ഭാഗവും അതിന്റെ പരിപൂർണ്ണതയിൽ അഭിനയിച്ച പ്രതിഫലിപ്പിക്കാൻ കഴിവുള്ള സമർത്ഥനായ നടനാണ്. പിഞ്ചുകുഞ്ഞായിരുന്ന കാലം മുതൽക്കേ അദ്ദേഹം എല്ലാറ്റിനേയും തന്നിലേക്കു കർഷിച്ചിരുന്നു. ഏറ്റവും മിടുക്കനും കർത്തവ്യനിഷ്ഠനുമായ ബാലൻ, ഏറ്റവും നല്ല കളിക്കാരനും കളിക്കൂട്ടുകാരനും, സമർത്ഥനും സുരൂപാലിയുമായ മോഷ്ടാവ്, കായികാഭ്യംസി, ഏറ്റവും അനുസരണയുള്ളവനും ബുദ്ധി

മാനമറയ വിദ്യാർത്ഥി, നല്ലകാമുകൻ, നല്ല നന്തകൻ, അതുല്യനായ ഗായകൻ, ശ്രേഷ്ഠനും സ്നേഹമുള്ളവനുമായ ഭർത്താവ്, ദയാലുവായ പിതാവ്, വാദകോവിദൻ, ശാസ്ത്രജ്ഞൻ, വിധികർത്താവ്, സമുദായ പരിഷ്കർത്താവ്, രാജ്യതന്ത്രജ്ഞൻ, തത്വചിന്തകൻ, നല്ല യജമാനൻ, അതുപോലെതന്നെ നല്ല ഭൃത്യൻ, ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠനായ യോഗി, ഒന്നാമതരം ഗൃഹസ്ഥൻ, ഏറ്റവും ഉത്തമനായ രേണാധികാരി, ഉത്തമ സ്നേഹിതൻ, ഉത്തമ കേതൻ ഇതൊക്കെയായിരുന്നു അദ്ദേഹം—എല്ലാറ്റിലും സർവ്വശ്രേഷ്ഠൻ! അദ്ദേഹം എന്നും ത്യാഗികളുടെ യുവരാജാവായിരുന്നു. ചെറുപ്പം മുതൽ അവസാനം വരെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതത്തിൽ ഏറ്റവും പ്രകടമായിരുന്ന വൈശിഷ്ട്യം ത്യാഗമായിരുന്നു എന്നു നിങ്ങളുടെ കാണാം. അതുകൊണ്ടാണ് ഗീതയിലെ സുവിശേഷ സന്ദേശം ത്യാഗമായത്. മാർഗ്ഗദർശനത്തിനും മോചനത്തിനും വേണ്ടി ഒരു ആദർശത്തെ മുഖിൽവക്കേണ്ട ആവശ്യകത നമുക്കുണ്ട്. ഏറ്റവും മഹത്തും ശ്രേഷ്ഠവുമായ സ്വഭാവഗുണങ്ങൾ എല്ലാം ഒത്തൊരുമിച്ച് ഒരു വ്യക്തിയിൽ നിങ്ങളുടെ കാണണമെങ്കിൽ, അവ കൃഷ്ണനിൽ—കൃഷ്ണനിൽ മാത്രമേ കാണുകയുള്ളൂ. കേതന്മാർ കൃഷ്ണനെ പൂർണ്ണാവതാരമായി കാണുന്നതിൽ അതിശയിക്കാതെത്തന്നെല്ല.

ശ്രീകൃഷ്ണനേയും അദ്ദേഹത്തിന്റെസിദ്ധികളേയും പറ്റി കൂടുതൽ കൂടുതൽ ചിന്തിക്കുകയും ധ്യാനിക്കുകയും ചെയ്യുന്നോടുകൂടെ അധികാധികം മനക്കാൻ നമുക്കു സാധിക്കും.

അർജ്ജുനന്റെ വാദങ്ങളെല്ലാം നിങ്ങളുടെ കേട്ടു എത്ര

ഭംഗിയാംവണ്ണമാണ് അദ്ദേഹം തന്റെ ഭാഗം വാദിച്ചത്! പക്ഷേ ഭഗവാൻ ശ്രീകൃഷ്ണൻ അതിന് ഒരു തുടക്കവും കല്പിച്ചില്ല. എന്തിനു കല്പിക്കണം? അദ്ദേഹത്തിനു നല്ല രൂപംവെച്ച അറിയാമായിരുന്നു അതെല്ലാം. വെറും ആത്മ വഞ്ചന-മിഥ്യാബോധത്തിന്റെയും അഹങ്കാരയുടേയും സന്തതി-ആയിരുന്നുവെന്ന്. അജ്ഞാനന്റെ മനസ്സിലുള്ള എല്ലാ ഹീനഭാവങ്ങളേയും അകറ്റി തന്റെദിവ്യമായ പൈതൃകത്തെ മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുക്കണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ട് ശ്രീകൃഷ്ണൻ ഇപ്രകാരം ഉദ്ബോധിപ്പിച്ചു.

“കുതസ്ത്വാ കശ്മലമിദം വിഷമേ സമുപസ്ഥിതം
അനാര്യജ്ഞം മസാർഗ്യമകീർത്തികരമജ്ജന!”

അല്ലയോ അജ്ഞാനി! നിന്റെ സൽപേരിന് കളങ്കം ചേർക്കുന്ന അയോഗ്യങ്ങളായ ആശയങ്ങളും ഹീനങ്ങളും അപകടകരങ്ങളും അകീർത്തികരങ്ങളുമായ മാറ്റു തടസ്സങ്ങളും ഈ നിർണ്ണായക സന്ദർഭത്തിൽ നിനക്കവെപ്പടെ നിന്നുകിട്ടിയെന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലാകുന്നില്ല.

കൈവ്യം മാസംഗമഃപാതമനൈതത്ത്വായുപപദ്യതേ
ക്ഷുദ്രം ഹൃദയഭൗണ്ഡ്യം തൃക്കേപാത്തിഷം പരന്തവ!

ഈ പൗരൂഷമില്ലാത്ത ഭാവം അല്ലയോ പാർത്ഥ, നിനക്കു ചേർന്നതല്ല. ഈ ഭീരുത്വവും ഹൃദയ ഔർബുല്യവും കടഞ്ഞുകളയുക. ഏഴനേൽക്കൂ, യുദ്ധം സന്നദ്ധനാകൂ! ശത്രുക്കളിൽ ഭയം ജനിപ്പിക്കുന്ന ധീരനല്ലേ, നീ?

ഗീതയുടെ കാഹളദ്വ്യാനിയാണിത്. നിന്റെ ജാഡ്യം ദുരൈക്കളയുക, നിന്റെ ഉറക്കം മതി. ഇപ്പോൾത്ത

നെ ഉണരൂ, കച്ച മുറുക്കി യുട്യസന്നദ്ധനാകൂ! ഭാരതം ഈ വാക്കുകൾ ശ്രദ്ധിക്കുമോ? എന്തായാലും അത് അർജ്ജുനനിൽ സ്വല്പം ഉണർവ്വുണ്ടാക്കി. തന്റെ മനസ്സിലെ ചിന്തകളെ സമാഹരിച്ച് വിവേകിയായ ആ തേരാളിയോടു പ്രാർത്ഥിക്കാൻ അർജ്ജുനനു കഴിഞ്ഞു. “അല്ലയോ, മധുസൂദനി! ദീപ്തർ എന്റെ പിതാമഹനും ദ്രോണർ എന്റെ ഗുരുവും ആണ്. അവരെ പുഷ്പങ്ങളാൽ പൂജിക്കുക എന്നുള്ളതാണ് എന്റെ കടമ. അല്ലയോ ശത്രുസൂദനാ! ഞാനെങ്ങനെ കൂരന്മാർക്കെടുത്ത് അവരെ മുറിപ്പെടുത്തും? ഒന്നാലോചിക്കൂ! ഈ മഹാമനസ്സരം പ്രബുദ്ധനായ മഹാത്മാക്കളെ—എന്റെ ഗുരുക്കന്മാരെ നിഹനിച്ചിട്ടു ലഭിക്കുന്ന സുഖങ്ങളേക്കാൾ ആയിരം മടങ്ങു മെച്ചമാണ് ഭിക്ഷാടനം കൊണ്ടു് ഉപജീവനം കഴിക്കുക. ഈ സുഖങ്ങൾ അവരുടെ രക്തം കൊണ്ടു പങ്കിലമായിരിക്കും. തന്നെയുമല്ല, വിജയം നമ്മുടേതാണോ എന്ന് അറിഞ്ഞുകൂടാതാനും, ധൃതരാഷ്ട്രപുത്രന്മാർ നമ്മുടെ പേരപ്പന്റെ മക്കൾ തന്നെയല്ലേ? അവരെ കൊന്നിടുവേണം. നമുക്കു വിജയം വരിക്കാൻ!

അർജ്ജുനന്റെ അഭിമാനത്തിന്റെ നില സാധധാനം കുറയുന്നതു നോക്കുക. “എന്റെ മനസ്സിന്റെ സമനില തെറ്റിയിരിക്കുന്നു. സ്നേഹവും സഹതാപവും എന്നെ കീഴ്പ്പെടുത്തുന്നു. ഏതാണു ശരി, ഏതാണ് എനിക്കു നല്ലതു് എന്നുപോലും നിശ്ചയിക്കാൻ എനിക്കു കഴിയുന്നില്ല. എന്നെ ഉപദേശിക്കാൻ ഞാൻ അങ്ങയോടു് അപേക്ഷിക്കുന്നു. അവിടുത്തെ രിഷ്യൻ തന്നെയല്ലേ ഞാൻ? അങ്ങയ്ക്കു് ഞാൻ എന്നെ സമർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. അവിടുത്തെ ഇഷ്ടംപോലെ എന്നോടാജ്ഞാപിച്ചാലും.” പക്ഷെ

ഈ സമർപ്പണം വെറും നൈമിഷികമായിരുന്നു അടുത്ത ശ്യാസത്തിൽ അർജ്ജുനൻ പറയുകയാണ്. "ഈ ലോകവും അതുപോലെതന്നെ ദേവന്മാരുടെ മേൽ അധീശത്വവും യാതൊരു എതിർപ്പുമില്ലാതെ കിട്ടി എന്നിരുന്നാൽതന്നെയും എന്റെ ശരീരത്തെ തപിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ ദുഃഖാഗ്നി എങ്ങനെ ശമിപ്പിക്കാമെന്ന് എനിക്ക് അറിഞ്ഞുകൂടാ." ഇന്ദ്രിയാധീശനായ കൃഷ്ണനോടു് താൻ യുദ്ധം ചെയ്യുകയില്ല എന്ന് ഒന്നുകൂടി തറപ്പിച്ചു പറഞ്ഞ ശേഷം അർജ്ജുനൻ പിന്നെയും നിശ്ശബ്ദനായി.

ശ്രീ ഭഗവാൻ അർജ്ജുനനെ നിർബ്ബന്ധിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. അർജ്ജുനനെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുക എന്നതാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ ഉദ്ദേശം. അതിനായി ഭഗവാൻ അർജ്ജുനന്റെ മേൽ വർഷിക്കുന്ന തിരുവായ്മൊഴികൾ ആണ് ഭഗവദ്ഗീത എന്ന് അറിയപ്പെടുന്നത്.

പ്രവചനം നാല്പതാം അദ്ധ്യായം

**അശോചയാനന്ദശോചസ്ത്വം പ്രജ്ഞാവാദാംശ്ചഭാഷസേ
ഗതാസ്മഗതാസ്മശ്ചനാനശോചന്തി പണ്ഡിതാഃ**

"എന്റെ സ്നേഹിത, അർജ്ജുന! നീ ഒരു വലിയ പണ്ഡിതനെപ്പോലെ സംസാരിക്കുകയും വിദ്വാനെപ്പോലെ പ്രവർത്തിക്കുകയുമാണല്ലോ ചെയ്യുന്നത് നീയെന്താണ് ചെയ്യുന്നതെന്ന് അറിയുന്നുണ്ടോ? അല്പംപോലുമാരെ യോർത്തു കേഴേണ്ടതില്ലയോ അവരെയോർത്താണു നീ വിലപിടിക്കുന്നത്. സ്വല്പമെങ്കിലും വിവേകമുള്ള ഒരു വ്യ

ക്രിമി മരിച്ചവർക്കുവേണ്ടിയോ മരിക്കാൻ പോകുന്നവർക്കു
വേണ്ടിയോ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവർക്കുവേണ്ടി പോലുമോ
ഒരിക്കലും ദുഃഖിക്കുന്നില്ല.”

ഇതു് അർജ്ജുനൻ്റെ ഒരു പുതിയ സിദ്ധാന്തമാണു്.
അദ്ദേഹം ഒന്നും മനസ്സിലാവാതെ അതുതപ്പെടുന്നു. ഭഗ-
വാൻ വീണ്ടും പറയുകയാണു്.

“നപൈവാഹം ജാതുനാസം നത്വംനേമേജനാധിപാഃ
നചൈവ നമേഷ്യാമഃസർവേമയമതഃപരം.

‘നിന്റെ ദുഃഖത്തിന്റെ കാരണം ഏനിക്കറിയാം.
ഈ ശരീരത്തിന്റെ പതനത്തോടുകൂടി ഏല്പാം നശിക്കും
എന്നാണു നിന്റെ ധാരണ. സുനേഹിത, അതല്ല സത്യം.
നീയിപ്പോൾ ഏന്നെ മുഖിൽകാണുന്നു. ഈ ശരീരം കൈ-
ക്കൊള്ളുന്നതിനുമുമ്പു് ഞാൻ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നോ
ഈ ശരീരത്യാഗത്തോടെ ഞാൻ നശിച്ചുപോകുമെന്നോ
ഒക്കെയായിരിക്കും നീ വിചാരിക്കുന്നതു്. നിന്നെപ്പറ്റി
യും യുദ്ധസന്നദ്ധരായി നിൽക്കുന്ന ഈ രാജാക്കന്മാരെയും
സേനാനായകന്മാരെയും പററിയും ഇതുതന്നെ ആയി
രിക്കുമല്ലോ നീ വിചാരിക്കുന്നതു്. നമുക്കു് നിത്യമായ
അസുതിത്വമുണ്ടു്. നമുക്കൊരിക്കലും ഇല്ലാതെയകോൻ
കഴിയില്ല.’”

അർജ്ജുനൻ അതുതപ്പെടുമെന്നുപോകുന്നു. ഭഗവാൻ
ഒരു ഉദാഹരണം നൽകുകയാണു്.

ദേഹിനോസ്തിൻയഥാദേഹേകൗമാരം യൗവ്വനംജരാ-
തഥാദേഹാന്തരപ്രാപ്തിഃധീരസുതത്ര നമുഹ്യതി

‘എന്റെ സ്നേഹിത, നീ ഒരു മടയനല്ല. അറിവു ബുദ്ധിയുമുള്ള ഒരാളാണു നീയെന്നെനിക്കറിയാം. ഞാൻ പറയുന്നത് ക്ഷമയോടുകൂടി കേട്ടാൽ മാത്രം മതി. നിനക്കു മനസ്സിലാകും. മരണം എന്താണെന്നറിയാൻ പാടില്ലാത്ത തുകൊണ്ടു മരണമാണ് എല്ലാവരും മരണത്തെ യേശുപ്പേട്ടനായ് യേശുവെയ്തു് ശ്രദ്ധിച്ചുകേൾക്കുക. നീ ഒരു പിഞ്ചു കഞ്ഞായി ജനിച്ചു് സാവധാനം ഒരു കമാരനായി വളർന്നു് ലോകം. എന്റെ കഞ്ഞു മരിച്ചുപോയി എന്നു പറഞ്ഞു് അപ്പോൾ ആരും കരയുകയോ നിലവിളിക്കുകയോ ചെയ്തില്ല പിന്നെ നീ യൗവ്വനത്തിലേക്കു പ്രവേശിച്ചു. അപ്പോഴും ഒരു മടയനും കരയുകയില്ല, എന്റെ യുവാവു മരിച്ചു എന്നു പറഞ്ഞു്. അവർ എന്തുകൊണ്ടാണ് വിലപിക്കാത്തതെന്നു് ഒന്നാലോചിച്ചു നോക്കൂ. ആദ്യമായി, ശരീരത്തിന്റെ ഈ വ്യതിയാനം അവരുടെ ശ്രദ്ധയിൽ പെടുന്നില്ല എന്നെന്നാൽ, ഒരു ഘടികാരത്തിലെ മണിക്കൂർ സൂചി സാവധാനം ഒരു മിനിറ്റിൽ നിന്നു് അടുത്ത മിനിറ്റിലേക്കു നീങ്ങുന്നതുപോലെ ഈ പരിവർത്തനവും വളരെ സാവധാനത്തിലാണു സംഭവിക്കുന്നതു്. രണ്ടാമതായി, അവർ പൈതലിനെ കമാരനിലും കമാരനെ യുവാവിലും യുവാവിനെ വൃദ്ധനിലും ദർശിക്കുന്നു. അതിലെ വ്യത്യാസം അവർ തിരിച്ചറിയുന്നുണ്ടെങ്കിലും അതിലെ മുഖ്യവസ്തു അതിൽതന്നെ ഉണ്ടെന്നവർക്കറിയാം. പക്ഷേ, അയാളുടെ മരണസമയത്തു് അയാളെ പുണ്യമയം നഷ്ടപ്പെടു് എന്നു വിചാരിച്ചു് അവർ വിലപിക്കുന്നു; ഒരു യോഗി കരയുന്നില്ല, എന്നെന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിനു സത്യമറിയാം. അല്ലയോ അർജ്ജുന, ബാല്യം, കൗമാരം, യൗവ്വനം, വാർദ്ധക്യം എന്നതുപോലെ തന്നെ മരണവും ഒരു പ

രിവർത്തനഘട്ടം മാത്രമാണെന്നു നീ നിശ്ചയമായി മനസ്സിലാക്കുക'.

“ജീവാപേതവാചകിയതേ നജീവോമിയതേ”

ജീവൻ ഒരിക്കലും നശിക്കുന്നില്ല ശരീരമാണ് ജീവൻ വേർപെടുമ്പോൾ നശിക്കുന്നത്. നീരു പോയിക്കഴിയുമ്പോൾ വൃക്ഷം ഉണങ്ങുകയും നശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

അർജ്ജുനൻ ശ്രദ്ധയാനിരതനാകുന്നു. ഇതെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിനു പുതുമകളാണ്. ശരീരം നശിക്കുന്നതോടൊപ്പം നശിക്കാത്ത ഏന്തോ ഒന്ന് ശരീരത്തിൽനിന്നു ഭിന്നമായി ഉണ്ടെന്നു അർജ്ജുനൻ ആദ്യമായി മനസ്സിലാക്കുന്നു. അതിന്റെ സാധ്യതയെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം സംശയിക്കുന്നു ശരീരത്തിൽനിന്നും ഭിന്നമായി വേറൊന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതു ശരീരത്തിന്റെ വേദനകളോ കഷ്ടതകളോ ബാധിക്കാതെ എപ്പോഴും നിലകൊള്ളണം. അങ്ങനെ ഭിന്നമായ ഒന്ന് അർജ്ജുനൻ കാണുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു് അങ്ങനെ വേറിട്ട ഒന്നുണ്ടെന്നു സമ്മതിച്ചാൽതന്നെയും, അതു് ശരീരനശനത്തോടുകൂടി നശിക്കണം. അർജ്ജുനൻ അമ്പരക്കുന്നതു കണ്ടു് കൃഷ്ണൻ പറയുകയാണ്.

മാത്രാസ്പർശാസ്മുതകൗന്തേയ ശീതോഷ്ണ

സുഖദുഃഖദാഃ

ആഗമാപായീനോനിത്യാംസ്തിതിക്ഷസപഭാരത

‘ഹേ, കന്തിപുത്ര! വാസുതവം പറഞ്ഞാൽ ജീവൻ ശരീരത്തിന്റെ ഈ പരിവർത്തനങ്ങൾക്കെല്ലാം അതീതമാണ്. പക്ഷേ ഇന്ദ്രിയങ്ങളുമായുള്ള സമ്പർക്കമുണ്ടാക

മ്പോൾ സുഖദ്യുഃഖങ്ങൾ അതിനെ ബാധിക്കുന്നതായുള്ള പ്രതിരിയുണ്ടാകുന്നു. ഇതെല്ലാം അദ്ധ്യാസം അഥവാ മിഥ്യാരോപം കൊണ്ടുണ്ടാകുന്നതാണ്. പ്രകാശത്തിന് സ്വയമായി നിലവണ്ണമില്ല; എന്നാൽ അത് ഒരു നിലബരം ബിൽക്കൂടെ വരുമ്പോൾ നിലനിറമുള്ളതായി തോന്നുന്നു. ഈ അദ്ധ്യാസം അഥവാ മിഥ്യാരോപം ആണ് ശീതോഷ്ണങ്ങളുടെയും സുഖദ്യുഃഖങ്ങളുടെയും തോന്നൽ ഉണ്ടാകാൻ കാരണം. ഈ വസ്തുതകൾ അറിഞ്ഞു അവയെ തരണം ചെയ്യാൻ ശ്രമിക്കണം. ഇവയെങ്ങനെയെന്നെ ജീവന്റെ ഗുണങ്ങളല്ലെന്ന് നിനക്ക് ഉറപ്പായി ഗ്രഹിക്കാൻ കഴിയും. ഇവ വരികയും പോവുകയും ചെയ്യുന്നു, പിരസ്ഥായി അല്ല.

യംഹിനവ്യഥയന്ത്യേതേ പുരുഷം പുരുഷർഷഭ
സമദ്യുഃഖസുഖം ധീരംസോമ്യതത്പായ കല്പതേ

സുഖദ്യുഃഖങ്ങളോ ശീതോഷ്ണങ്ങളോ അങ്ങനെയുള്ള മറ്റു ഭവദോഷങ്ങളോ സുഖത്തിലും ദുഃഖത്തിലും സമചിത്തനായിരിക്കുന്നു ബുദ്ധിമാനെ ക്ഷേശിപ്പിക്കുകയല്ല. ആ നിലയിലുള്ള ഒരാളിനെ മാത്രമേ വിവേകി എന്നു വിളിക്കാനാവൂ, അദ്ദേഹത്തിന് മാത്രമേ ജനനമരണങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള മോചനത്തിന് യോഗ്യതയുള്ളൂ. അല്ലയോ പുരുഷശ്രേഷ്ഠ! ഈ ഭവദോഷങ്ങൾക്ക് അതീതനായി ഉയരുക എന്നത് നിന്റെ കർത്തവ്യമല്ലേ? സ്വന്തമായ ശക്തിയില്ലാതെ അവിടെയുംവിടെയും കറററസുരിച്ചു പറന്നു നടക്കുന്ന ഒരു കച്ചിത്തുരുമ്പിനെപ്പോലെ നി ആകാൻ പാടില്ല.

‘നാസതോ വിദ്യതേ ഭാവോനാഭാവോ വിദ്യതേസതഃ
ഉദയോരപിദൃഷ്ടോന്തസ്സപനയോസ്തത്തപദർശിഭി’.

ഇതാണു സത്യം എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട അർജ്ജുന!
നീയിതു പരിചിന്തിക്കുകയാണെങ്കിൽ നിന്റെ സംശയ
ങ്ങളും ഭയങ്ങളുമെല്ലാം നിലയ്ക്കും. ഉള്ളതു് ഒരിക്കലും ഇ
ല്ലായ്മയിൽനിന്നും ഉണ്ടാവില്ല ഉള്ളതു് ഒരിക്കലും ഇ
ല്ലാത്തതാവുകയില്ല, അതിനു നാശവുമില്ല. സത്യമായ
തെന്തോ അതു് ഭൂതം, വർത്തമാനം, ഭാവീ ഈ മൂന്നു കാ
ലങ്ങളിലും സത്യമായിത്തന്നെ നില്ക്കണം. അതു് ഒരിക്ക
ലും അസത്യമാവില്ല. ഇല്ലാത്തതു് ഒരിക്കലും സത്യമാവു
കുമില്ല.’ അതു് സത്യമാണെന്നു തോന്നാമെങ്കിലും വ
ന്ധ്യാപത്രനെപ്പോലെ ഒരിക്കലും ഉള്ളതാവാൻ വഴിയില്ല
ഈ സത്യത്തെപ്പറ്റി പണ്ടുതന്നെ മഹാനാരായ ലഭ്ഷികൾ
ദൃഢനിർണ്ണയം ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. മങ്ങിയ വെളിച്ചത്തിൽ
നീ ഒരു കയറു് പാമ്പായി കാണുന്നു. ഈ പാമ്പു് വാസ്തു
വമല്ല. അതു് മുന്യുള്ളതായിരുന്നില്ല, ഇനി ഉണ്ടാവുകയു
മില്ല. അതു് ശൂന്യതയിൽനിന്നും വരാനും സാദ്ധ്യമല്ല.
അതിനു് ഒരു അധിഷ്ഠാനം അഥവാ ആധാരം ഉണ്ടാ
യിരിക്കണം. അതാണ് കയറു്.

അതുപോലെ, അഹങ്കാരം മനസ്സു് ബുദ്ധി, അഞ്ചു
കർമ്മേന്ദ്രിയങ്ങൾ അഞ്ചു ജ്ഞാനേന്ദ്രിയങ്ങൾ ഇവയ്ക്കും
സ്വയം നിലനിലപിടിച്ചു. അവയ്ക്കു് ഒരു ആധാരം ആവ
ശ്യമാണു്. അതാണ് ‘ഞാൻ’ അല്ലെങ്കിൽ ആത്മാവു്
‘തേ ധ്യാന യോഗാനുഗതാ അപശൂൻ’ മഹർഷിമാർ,
ബ്രഹ്മത്തിന്റെ ശക്തിക്കു കാരണം. അതിന്റെ സ്വഭാവ
വത്തിൽത്തന്നെ അന്തർലീനമാണെന്നു് ധ്യാന യോഗം

വഴി കണ്ടു. (ബ്രഹ്മം മരത്രമാണ് കാലം അഹങ്കാരം ഈ ഉപാധികളിൽ കൂടി എല്ലാററിനേയും നിയന്ത്രിക്കുന്നത്. അതു തന്നെയാണ് ആത്മാവ് ഒരു വ്യക്തിയെ സംബന്ധിച്ച് സത്യമായതെന്നോ അത് എല്ലാവർക്കും സത്യമായിരിക്കണം. കടലിലെ ഒരു തുള്ളി വെള്ളത്തിന് ഉപ്പുരസമായതിനാൽ കടലിലെ വെള്ളം മുഴുവൻ ഉപ്പുരസമുള്ളതായിരിക്കണം. അപ്രകാരം ഈ പ്രപഞ്ചം മുഴുവൻ ആത്മാവിൽനിന്നു മാത്രം ഉളവായതാണ്.

ഈ കാണുന്നതെല്ലാം ആനന്ദസ്വരൂപമായ ബ്രഹ്മത്തിൽ നിന്നും ഉല്പന്നമായതാണ്. 'ആനന്ദ ബ്രഹ്മേതിവ്യാജനാത്' സത്യം ആനന്ദമാണെന്നും ഗുണികൾ മനസ്സിലാക്കി 'രസോ വൈസ' അത് സത്യമായും ആനന്ദം തന്നെ.

ഊർദ്ധമൂലമധഃ ശാഖമശ്വത്ഥം പ്രാഹുരവ്യയം
 ഛന്ദാംസിന്ദ്രസ്യപർണ്ണാനിന്ദ്രസംതം വേദസവേദവിത്.

പതിനഞ്ചാം അദ്ധ്യായത്തിൽ ലോകത്തെ ഒരു അശ്വത്ഥവൃക്ഷത്തോടുപമിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിന് വേരുകൾ മുകളിലും ശാഖകൾ കീഴിലും ആണ്. അതിന്റെ അർത്ഥം, ലോകത്തിന് അതിന്റെ അസംതീതം മുകളിൽ നിന്നും അതായത് ആത്മാവിൽനിന്നുമാണ് കിട്ടിയിട്ടുള്ളത് എന്നാണ്. തന്നെയുമല്ല, നരൂപമംസ്യഹ തഥോപലഭ്യതേ! അതിന് സ്വന്തമായ ഒരു രൂപമില്ല. അതിന്റെ അസ്തിത്വം സത്യമല്ല. സ്വപ്നലോകം പോലെ നമുക്ക് ഒരു പ്രതീതി മാത്രമാണ്. പ്രപഞ്ചം സാപേക്ഷമാണെന്നും നിത്യമായിട്ടുള്ളത് നമ്മുടെ ആത്മാവു മാത്രമാണ്.

ണെന്നും ശ്രുതികളും സ്കൃതികളും പരസ്യമായി പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതുനമുക്ക് ധ്യാനത്തിൽക്കൂടെ മാത്രമേ സാക്ഷാത്കരിക്കാൻ പാറുകയുള്ളൂ. ധ്യാനം എന്നതിനർത്ഥം ഒരു ആമ, കരചരണങ്ങൾ തന്റെ തോടിനുള്ളിലേക്കു വലിക്കുന്നതുപോലെ, ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ മനസ്സിലേക്കു വലിക്കുക എന്നാണ്. പക്ഷേ ഇപ്രകാരം അകത്തേക്കു വലിക്കുക എന്നതു് അത്ര സുഗമമല്ല. എന്തുകൊണ്ടു്?

ഗേവാൻ പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങളെ ബഹിർമുഖങ്ങളായി സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നു. ഭീതിനാൽ ആന്തരികമായി എന്താണുള്ളതു് എന്നറിയാത്തവൻ എപ്പോഴും ബാഹ്യവിഷയങ്ങളിൽ വ്യാപൃതനായിരിക്കും. ആയിരത്തിൽ ഒരു ധീരൻ മാത്രം സത്യം അറിയുവാനും മോചനം നേടുവാനുമുള്ള തീവ്രമായ ഇച്ഛയാൽ ബഹിർമുഖങ്ങളായ വൃത്തികളെ നിരോധിച്ചു് ആത്മാവിനെ സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നു. 'താനി സർവ്വാനി സംയമ്യ യുക്തഃആസീതമത്പരഃ'

'അതുകൊണ്ടു്, അല്പയോ അർജ്ജുനി! അഞ്ചുജ്ഞാനേന്ദ്രിയങ്ങളേയും പൂർണ്ണമായി നിരോധിച്ചിട്ടു് 'എന്നോടു്' അതായതു് 'ആത്മാവിനോടു്' എപ്പോഴും താദേതമ്യപ്പെട്ടിരിക്കുക. അതാണു നിൻ്റെ ഉദ്ദേശവും ലക്ഷ്യവും.

ഔതിക വിഷയങ്ങളിൽ വ്യാപൃതനായിരിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം ഒരുവനു് ഇന്ദ്രിയങ്ങളുടെ രേഖ സ്പർശം പോലും നിയന്ത്രണം കിട്ടുന്നില്ല. മനസ്സ് കരങ്ങിനെപ്പോലെയാണ്. ഒരു വന്ധുവിൽനിന്നും മറെറൊരു വസ്തുവിലേക്കു് വിശ്രമമില്ലാതെ പാടിക്കൊണ്ടിരിക്കും.

ധ്യായതോ വിഷയാൻ പുംസഃ സംഗന്യേഷുപജായതേ

മനുഷ്യൻ ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ സംതൃപ്തമാക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ഈ സംതൃപ്തി ജീവിതലക്ഷ്യമാണെന്നു അവൻ വിചാരിക്കുന്നു അതുകൊണ്ടു ഇന്ദ്രിയവിഷയങ്ങൾ നേടാനുള്ള ചിന്തയിൽ അപൻ രാപ്പകൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ, അവന്റെ മനസ്സ് കാമിനീകാഞ്ചനങ്ങളുടെ ചിന്തകൊണ്ടു എപ്പോഴും നിറഞ്ഞിരിക്കും. താൻ അതിയായി ആഗ്രഹിക്കുന്ന വിഷയങ്ങളിൽനിന്നു അവൻ എങ്ങനെ തന്റെ ജ്ഞാനേന്ദ്രിയങ്ങളെ പാൻവലിക്കാൻ കഴിയും?

ഈ ലൗകികതയെ വേരോടെ നശിപ്പിക്കാൻ പഠിയ ഒരു ശസ്ത്രമുണ്ടു്. അതാണു് അസംഗത്വം, നമുക്കു് ഒരു വസ്തുവിനോടു മമതയുണ്ടാകുന്നതു് അതു സത്യമാണെന്നു വിചാരിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണു്. പക്ഷേ ഭൗതിക വസ്തുക്കളെല്ലാം മറയുന്നതാണെന്നു് നമുക്കു് ഒരിക്കൽ ബോധ്യമാവുമ്പോൾ അവിടെ ഒട്ടൽ കാണുകയില്ല. ഈ സാക്ഷാത്കാരം നിരന്തരമായ പരിശീലനം കൊണ്ടു് നേടാൻ കഴിയും. ആദ്യമായി എന്താണു് നിത്യം. എന്താണു് അനിത്യം. എന്തു് വേർതിരിച്ചു് മനസ്സിലാക്കുക. എന്നിട്ടു് അനിത്യമായിട്ടുള്ളതിനെ തള്ളിയിട്ടു് നിത്യമായിട്ടുള്ളതിനെ സ്വീകരിക്കുക. ഇങ്ങനെ നമ്മുടെ ജ്ഞാനേന്ദ്രിയങ്ങളെ പൂർണ്ണനിയന്ത്രണത്തിൽ കൊണ്ടുവരാൻ കഴിയും. വിവേകം അഥവാ വിവേചനാശക്തിയിൽ നിന്നും വൈരാഗ്യം.—ലൗകിക വിഷയങ്ങളോടു വിരക്തി-ജനിക്കുന്നു.

അതുകൊണ്ടു് എപ്പോഴും വിവേകവും വൈരാഗ്യവും പരിശീലിക്കുക. അവയിൽക്കൂടെ ഈ സംസാരവൃക്ഷ

ത്തെ വേരോടെതന്നെ നശിപ്പിക്കുന്നതിനും ഈ ലോകത്തിനതീതവ്യം പുനരാവൃത്തിരഹിതവുമായ നിത്യമായ ആനന്ദത്തെ പ്രാപിക്കുന്നതിനും നിനക്കു കഴിയും.

ആത്മാവിനെ അറിയുന്നതിൽപരം ആനന്ദം മറ്റൊന്നില്ല. ആത്മാവിന്റെ സ്വരൂപം ഞാൻ വിവരിക്കുന്നതു ശ്രദ്ധിക്കുക.

ജ്ഞേയം യത്തൽപ്രവക്ഷ്യാമിയജ്ഞാത്പാദ്യമഗ്നന്തേ അനാദിവൽ പരം ബ്രഹ്മം ന സത്തന്നാസദൃച്യതേ സർവ്വതപാണിപാദംതൽ സർവ്വതോക്ഷിശിരോമുഖം സർവ്വതഃശ്രുതിമല്ലോകേ സർവ്വമാവ്യത്യതിഷ്ഠതി സർവ്വേന്ദ്രിയഗുണാഭാസം സർവ്വേന്ദ്രിയ വിവർജ്ജിതം അസക്തം സർവ്വഭൂച്ചൈവ നസ്തുണം ഗുണഭോക്തൃപ. ബഹിരന്തശ്ചഭൂതാനാമചരം ചരമേവച സൂക്ഷ്മതപാതദവിജ്ഞേയം ദൂരസ്ഥംചാന്തികേചതത് അവിഭക്തം ച ഭൂതേഷ്ഠവിഭക്തവിവ ച സ്ഥിതം ഭൂതഭേദത്വചതജ്ഞേയം ദ്രസിഷ്ണപ്രവേഷ്ണ ച ജ്യോതിഷാമപിതജേജ്യാതിസ്മവസപരമച്യതേ ജ്ഞാനം ജ്ഞേയം ജ്ഞാനഗമ്യംഘടിസർവ സ്യധിഷ്ഠിതം.

ആത്മാവ് അനാദിയാണ്, അതാണ് പരമമായ ബ്രഹ്മം. അതിനെ സത്തു് (ഉള്ളതു്) എന്നോ അസത്ത് (ഇല്ലാത്തതു്) എന്നോ വ്യവഹരിക്കാൻ പറ്റില്ല. കാരണം, ഈ രണ്ടിലും ബ്രഹ്മത്തിന് പരിമിതി കൽപ്പിക്കേണ്ടിവരും. എന്നാൽ ആത്മാവ് അപരിമേയമാണ്. അതിന് എല്ലായിടത്തും കൈകാലുകളുണ്ടു്. കണ്ണും

മുഖവും തലയും ഏല്പാം എല്ലാ ദിക്കിലുമുണ്ട്. എല്ലായിടത്തും ചെികളുണ്ട്.

ഈ ലോകത്തിൽ വർത്തിക്കുമ്പോൾതന്നെ ഇതിനതിതമായും ഇരിക്കുന്നു. അതിനിന്നു ഭ്രിയങ്ങളില്ല, എന്നാൽ എല്ലാ ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കും ജീവനും പ്രകാശവും നൽകുന്നു. യാതൊരു വിധമായ ആസക്തിയുമില്ലാതെ അതു് എല്ലാറ്റിനേയും ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. എല്ലാ ഗുണങ്ങൾക്കും അതിതമാണെങ്കിലും അതു് എല്ലാ ഗുണങ്ങളുടേയും സാക്ഷിയാണ്. അതു് പ്രപഞ്ചത്തിനകത്തും പുറത്തും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. അതു് ചരവും അതേസമയം അചരവുമാണു് അതു് അതിസൂക്ഷ്മമാണു്, അതുകൊണ്ടു് നമുക്കു പിടിക്കുവാൻ അതു് വളരെ അകലെയും സതേസമയം വളരെ അടുത്തും ഇരിക്കുന്നു. അതു് ഏറ്റവും അവിഭാജ്യമാണെങ്കിലും എല്ലാറ്റിലും വിഭക്തമായിരിപ്പുള്ളതായി തോന്നിക്കുന്നു. സൃഷ്ടികർത്താവു. പാലനകർത്താവു. സഹാർകർത്താവു. അതുമാത്രമാണു്. അതു് അന്ധകാരത്തിനപ്പുറത്തുണു്. പ്രകാശത്തിൻറെയും പ്രകാശമാണു്, സ്വയം പ്രകാശിക്കുന്നതാണു്. അതു് ജ്ഞാനമാണു്, ജ്ഞേയവുമാണു്. ജ്ഞാനവിജ്ഞാനങ്ങൾകൊണ്ടു് ഏതെങ്ങലക്ഷ്യവുമാണു്. അല്ലയോ അജ്ഞാന! അതു് നിൻറെ ഹൃദയത്തിലും അതുപോലെതന്നെ എല്ലാവരുടെയും ഹൃദയങ്ങളിലും ഭാസിക്കുന്നു, എന്നറിഞ്ഞാലും.

ഇനി, ആത്മജ്ഞാനത്തിൻറെ ശക്തികണ്ടാലും,

അപി ചേതസി പാപേഭ്യ സർവേഭ്യ പാപകൃത്തമഃ
സർവ്വം ജ്ഞാനരൂപവൈഭവവ്യജിനം സന്തരിഷ്യസി
'നി ഏറ്റവും ഹീനകൃത്യങ്ങൾ ചെയ്തിരുന്നാലും, പാ

പങ്ങലിലേക്കും പാപം ചെയ്തു എന്നിരുന്നാൽത്തന്നെയും ജ്ഞാനമാകുന്ന കപ്പലിൽക്കൂടെ മാത്രം ഈ പാപമരുന്ന സാഗരത്തിനക്കരെ കടക്കാൻ കഴിയും.

ഇഥൈഥാ.സി സമീലോഗ്നിർ സ്പ്രസാൻകര
ത്രേജ്ജുനാ
 ജ്ഞാനോഗ്നി സർവ്വ കർമ്മാണി സ്പ്രമസാൻ
കരുതേഥാ
 നഹിജ്ഞാനേന സദ്യശം പവിത്രമിഹ വിദ്യതേ

ആളിക്കത്തുന്ന അഗ്നി എങ്ങനെയാണോ ഇന്ധനത്തെ സ്പ്രമമാക്കുന്നത് അതുപോലെ എണ്ണമറാ ജന്മങ്ങളിലെയും കർമ്മഫലങ്ങളെ ഹേ അജ്ജുന, ജ്ഞാനം നശിപ്പിച്ചുകളയുന്നു. ഈ വിവേകം അഥവാ ജ്ഞാനംപോലെ ശുദ്ധീകരിക്കുന്ന ഒന്നും ഈ ലോകത്തിലില്ല. ആ ജ്ഞാനം നേടുന്നതിനുവേണ്ടി

തദ്വിധിപ്രണിപാതേന പരിപ്രശ്നേന സേവയോ ഉപദേഷ്യന്തിതേജ്ഞാനം ജ്ഞാനീനസ്തുത്വപദർശിനഃ

സത്യത്തെ സാക്ഷാത്കരിച്ച യഥാർത്ഥ മഹാത്മാക്കളെ കണ്ടുപിടിക്കുക. അവരുടെ മുമ്പിൽ ആത്മസമർപ്പണം ചെയ്യുക. അവരെ ഭക്തിയോടും വിശ്വാസത്തോടും കൂടി സേവിക്കുകയും സന്ദർഭം കിട്ടുമ്പോഴെല്ലാം സംശയങ്ങൾ ദൂരീകരിക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യുക. അവർ കരുണാർദ്രമനസ്കന്മാരാണെന്ന് അല്ലയോ അജ്ജുന, നി അറിഞ്ഞാലും! നി ആത്മാർത്ഥതയുള്ളവനാണെങ്കിൽ എല്ലാം അവർ നിനക്കു് വെളിപ്പെടുത്തിത്തരും.

‘യജ്ഞേന്ത്യാന പുനരേതേഹാമേവം യാസ്യസിപാഘവ’

സത്യമറിയുമ്പോൾ മിഥ്യാബോധത്തിന് ഇടമില്ലാതാകുന്നു. കാരണം, നീ എന്നെ സാക്ഷാത്കരിച്ചു മുക്തനാകുന്നു. ഈ വിശ്വം മുഴുവൻ നീ നിന്നിൽത്തന്നെ ഒരശിക്കുന്നു ആ ആത്മാവ് ഞാൻതന്നെയാണ്.

നിർമ്മാതാ മോഹാജിത സംഗദോഷാഃ
അദ്ധ്യാത്മ നിത്യവിനിയോഗാത് കാര്യം
ലഭൈർ വിമുക്തഃ സുഖദഃഖസംശൈത്തർ-
ഗഹരന്ത്യകൃഡാഃ പദമവ്യയം തത്

അഭിമാനം അഹങ്കാരം പൂജാമോഹം ഇവയിൽനിന്നെല്ലാം സ്വതന്ത്രരായി വിരക്തരായി ശീതോഷ്ണങ്ങളിലോ സുഖദുഃഖങ്ങളിലോ താല്പര്യമില്ലാത്തവരായി ആത്മസാക്ഷാത്കാരത്തിനുവേണ്ടി മാത്രം, ലൗകികതയുടെ കണികപോലുമില്ലാതെ, നിരന്തരം പ്രയത്നിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവർ ആ നിത്യമായ പത്തെത്ത—മുക്തിയെ പ്രാപിക്കുന്നു.

പ്രവചനം അഞ്ച്—കർമ്മയോഗം

ഇന്നു വൈകിട്ട് വീണ്ടും നാമിവിടെ ഭഗവാന്റെ തേജോമയമായ ഗീതാപ്രവചനം കേൾക്കാൻ കൂടിയിരിക്കുന്നു. സ്വസ്വരൂപത്തിൻ—ആത്മാവിൻറെ—പ്രകൃതിയും മഹിമയും കേട്ട് അർജ്ജുനൻ പ്രസന്നനാകുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുരുഷോപിതമല്ലാത്ത ഉദാസീനത ധൈര്യത്തിനു വഴികാണി കൊടുക്കുന്നു. അദ്ദേഹം ഭഗവാനോടു ചോദിക്കുകയാണ്.

ജ്യാമുസി ചേൽ കമ്മണസ്സേ മതാബുഖിജ്ജനാർദ്രന
തത് കി. കർമ്മണി ഘോരോമാ. നിയോജയസികേശവ!

അല്ലായ്യാ ജനാദ്രന, അജ്ഞാനനാശക! കർമ്മത്തേ
ക്കാര ജ്ഞാനമാണു ശ്രേഷ്ഠം എന്നാണങ്ങയുടെ പക്ഷ
വെങ്കിൽ ഈ ഭീകരകർമ്മം ചെയ്യാൻ അവിടുന്ന് എന്നെ
നിബൃന്ധിക്കുന്നതെന്തിന്? ജീവിതത്തിന്റെ അവസാന
നിമിഷത്തിലായാൽ പോലും ഒരാളുടെ മനസ്സ് ശാന്തവും
സ്ഥിരവുമായ ഒരു നിലയെ പ്രാപിക്കുകയാണെങ്കിൽ
അയാൾ മുക്തനാവുകയും ഭഗവാൻ തന്നെ രണ്ടാമദ്ധ്യായ
ത്തിന്റെ ഒടുവിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ.

ഭഗവാൻ, അർജ്ജുനന്റെ ആത്മാർത്ഥവും ബുദ്ധിപൂർ
വുമായ ചോദ്യം അംഗീകരിച്ച് സമാധാനം നൽകുന്നു.
ഹേ അർജ്ജുന, നി പറഞ്ഞത് തികച്ചും ശരിതന്നെ.
പക്ഷേ നിന്റെ മാർഗ്ഗം ഭിന്നമാണ്. വിദ്യയിൽ കൂടെ
സത്യത്തെ സാക്ഷാത്കരിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന ബുദ്ധിമാ
ന്മാർക്ക് മാത്രം ചേരുന്നതാണ് ജ്ഞാനമാർഗ്ഗം. പക്ഷേ
നിന്റെ പ്രകൃതം വേറെയാണ്. ആയോധനം സ്വഭാവ
മായുള്ള ക്ഷത്രിയനാണു നീ. നിനക്ക് കർമ്മത്തിന്റെ
മാർഗ്ഗമാണുള്ളത്. സ്വധർമ്മം നിർവ്വഹിച്ചു കഴിഞ്ഞ
തിനുശേഷമാണ് ഒരാര ജ്ഞാനത്തിനർഹനാകുന്നത്.
ചെയ്യണം തന്റെ കർത്തവ്യങ്ങളെല്ലാം പരിത്യജിച്ച്
നിഷ്ക്രിയനായിത്തീർന്നാൽ നിന്റെ പതനം നിശ്ചയ
മാണ്. ആന്തരികമായ ത്യാഗം നേടാൻ കഴിയുന്നില്ലെ
ങ്കിൽ കർത്തവ്യങ്ങൾ ഉപേക്ഷിക്കാനും നിനക്കു സാധ്യ
മല്ല. അതുകൊണ്ടു യുദ്ധം ചെയ്യുക; യുദ്ധത്തിൽ കൂടെ
മാത്രമേ വിദ്വേഷഹീനമായ വാസനകളെ നിനക്കു ജ്ഞി

ക്കാനാവു. പോരെങ്കിൽ ആർക്കും ഒരു നിമിഷംപോലും നിഷ്ക്രിയനായി ഇരിക്കാനും കഴിയില്ല. പ്രകൃതി എല്ലാവരെയും കർമ്മം ചെയ്യാൻ നിർബന്ധിക്കുന്നു.

'യസ്സുപാത്മരതിരേവസ്യദാത്മത്യപ്തശ്ചമാനവഃ
ആത്മന്യേവച സതുഷ്ടഃതസ്യകാര്യം ബിദ്യതേ'

ആരാണ് ആത്മാവിൽ ആനന്ദം കണ്ടെത്തുന്നത്, ആരാണ് ആത്മാവിനെക്കൊണ്ടുമാത്രം സംശ്യാപ്തനാകുന്നത്, അവനുമാത്രം ഇനി കർമ്മങ്ങളൊന്നും ചെയ്യാൻ ശേഷിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ നിനക്ക് വളരെയധികം കടപ്പാടുകളുണ്ട്. കർമ്മം ബന്ധത്തിൽ പെടുത്തുന്നു എന്നതു വാസ്തവം തന്നെ. പക്ഷേ ആസക്തിയോ മമതയോ കൂടാതെയുള്ള കർത്തവ്യനിർവഹണം കൊണ്ട് നിനക്ക് അതിനപ്പുറം കടക്കാൻ കഴിയും.

'കർമ്മണ്യുവാധികാരസ്തേമാഫലേഘുകദാചന'

നിനക്ക് കർമ്മം ചെയ്യാനേ അധികാരമുള്ളൂ, അവയുടെ ഫലങ്ങളുടെ മേൽ ഇല്ല. അപ്പോൾ അതിൽനിന്നും ബന്ധമുണ്ടാവുന്നില്ല, നീ രക്ഷപ്പെടുകയും ചെയ്യും. അതുകൊണ്ട് യോഗാശ്രദ്ധനാക്കുന്നതിനു വേണ്ടി ആദ്യം തന്റെ മുമ്പിലുള്ള കർത്തവ്യം നിറവേറാൻ അർജ്ജുനനെ ഉപദേശിക്കുകയാണു ഭഗവാൻ. യോഗം എന്ന പദത്തിന് മറ്റു അർത്ഥങ്ങളുണ്ടെങ്കിലും, ഇവിടത്തെ അർത്ഥം വിജയത്തിൽ ഞെളിയുകയോ പരാജയത്തിൽ കുണിതപ്പെടുകയോ ചെയ്യാതെ മനസ്സിനെ സമനിലയിൽ നിർത്തുക എന്നുള്ളതാകുന്നു. ഈ ത്യാഗമനോഭാവവും സമചിത്തതയും ഇല്ലാതെ ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തികളെല്ലാം ബന്ധനകാരണങ്ങളാകുന്നു.

കർമ്മണൈവഹി സംസ്ഥിഷമാസ്ഥിതാ ജനകാദയഃ

അല്ലയോ അർജ്ജുന, ജനകനെപ്പോലെയാളുള്ള യോഗികൾ പൂർണ്ണപ്രാപിച്ചത് കർമ്മത്തിൽ കൂടെയാണ്. നീയും ലോകനന്മയ്ക്കുവേണ്ടി നിന്റെ കടമകൾ ചെയ്യണം. നീ കർത്തവ്യങ്ങളെ ഉപേക്ഷിച്ച് അലസനായി ഇരുന്നാൽ മറ്റുള്ളവരും നിന്നെ അനുകരിക്കുകയും അങ്ങനെ ലോകത്തിൽ അവ്യവസ്ഥിതിയുണ്ടാകുകയും ചെയ്യും.

‘അഹങ്കാരവിമുക്യാത്മാ കർത്താഹമിതി മന്യതേ’

ചോരുകിൽ, നീയാണോ വാസ്തവത്തിൽ ചെയ്യുന്നവൻ? ഈ തകരാറുകളെല്ലാം ഉണ്ടാകുന്നത് ‘ഞാൻ ചെയ്യുന്നു’ എന്നുള്ള തെറ്റായ ധാരണയിൽ നിന്നാണ്, ശരീരത്തെയാണു നീ ‘ഞാനെന്നു’ കാണുന്നത്. പക്ഷേ യഥാർത്ഥ ‘ഞാൻ’ നിന്റെ ആത്മാവുതന്നെയാണ്. അത് കർത്താവോ ഭോക്താവോ അല്ല. ‘ഞാൻ’ അഥവാ ആത്മാവിന്റെ പ്രകൃതിയെപ്പറ്റി നിന്നോടു ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് തിന്നുക കടിക്കുക സംസാരിക്കുക പഠിക്കുക യുദ്ധം ചെയ്യുക ഇत्याദി സാധാരണ വ്യവഹാരങ്ങളിൽ ഇടപെടുമ്പോഴും ആ തത്വത്തിൽ ഉറയ്ക്കാൻ ശ്രമിക്കുക. ആ പ്രവൃത്തികളും ‘ഞാനും’ തമ്മിൽ ബന്ധമുണ്ടെന്നു തെറ്റിദ്ധരിക്കരുത്. അതിനെ ഏപ്പോഴും ഒഴിച്ചുകിടക്കുക. വാസ്തവത്തിൽ അത് ഏപ്പോഴും ഒട്ടലില്ലാതെ തന്നെ നിലനിൽക്കുന്നു. നിന്റെ അജ്ഞാനം കൊണ്ട് അതിനെ - ആത്മാവനെ - കർത്താവായി ധരിക്കുന്നു. നല്ലതോ ചീത്തയോ ആയ ഏല്ലാ പ്രവൃത്തികൾക്കും ആന്തരികമായ ശക്തിയാണ് പ്രചോദനം. നൽകുന്നതെന്നു നിനക്കു മനസ്സിലായിക്കാണുകെന്ന് ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. അപ്പോൾ, ആന്തരിക

പ്രപോദനത്താൽ ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തികളുടെ ഉത്തരവാദിത്വം നീ എന്തിനേറൊടുകുന്നു? 'ആ ആന്തരിക വ്യക്തി'യ്ക്ക് നീ സ്വയം കീഴടങ്ങുക. എന്നിട്ട് ഫലത്തെ അവഗണിക്കുക. ഫലത്തെപ്പറ്റി ശ്രദ്ധിക്കാതെ കർമ്മം ചെയ്യുന്ന ഒരു സന്യാസിയും യോഗിയും ആയിത്തീരുക.

പക്ഷേ ഒരു യഥാർത്ഥ സന്യാസിയോ കർമ്മയോഗിയോ ആവുക അത്ര എളുപ്പമല്ല. തപസ്സിൽക്കൂടെ മാത്രമേ ഒരാൾക്ക് മുക്തനാവാനാണെന്ന് ആശിക്കേണ്ടൂ. തപസ്സ് എന്നു വിഭാഗങ്ങളുണ്ട്—കായികം, വാചികം, ഭാസനികം.

ദേവന്മാർ ബ്രാഹ്മണർ മാതാപിതാക്കൾ ഗുരുക്കന്മാർ അതുപോലെ, വിവേകികൾ, സജ്ജനങ്ങൾ, മഹാത്മാക്കൾ വിദ്യാന്മാർ മുതലായവരെ ശ്രദ്ധാക്രമീപരസ്സും സേവിക്കുക. ശരീരത്തെ എപ്പോഴും പരിശുദ്ധമാക്കി വയ്ക്കുക. ബ്രഹ്മചര്യവും അഹിംസയും പാലിക്കുക. ഇതാണ് ശാരീരികമായ തപസ്സ്.

വാക്കുകൾ മറ്റുള്ളവരുടെ വികാരങ്ങളെ മുറിപ്പെടുത്തുന്നവയാവരുത്. അത് സത്യമായും ആത്മാർത്ഥമായും പ്രിയമായും ഹിതമായും ഇരിക്കണം. പവിത്രങ്ങളായ ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ പഠിക്കുകയും ഈശ്വരനാമം ജപിക്കുകയും ചെയ്യുക. ഇതിനെ വാചികമായ തപസ്സ് എന്നു പറയുന്നു.

മനസ്സിനെ എപ്പോഴും ശാന്തവും സൗമ്യവും ശ്രദ്ധവും ആക്കാൻ ശ്രമിക്കുക. അപ്പോൾ സ്നേഹവും സഹാനുഭൂതിയും ഉണ്ടാകും. ആഗ്രഹങ്ങളെ അടക്കി ആത്മസംയമനം

പരിശീലിക്കുക. ഇതത്രേ മാനസ്സികമായ തപസ്സ്.

അല്ലയോ അർജുന, ഇവനെല്ലാമാണ് ഒരു പൂർണ്ണ പരുഷന്റെ ലക്ഷണങ്ങൾ. നിന്നെയും അതുപോലെ ആക്കണമെന്ന് എനിക്കാഗ്രഹമുള്ളതുകൊണ്ട് എന്റെ ഓരോ വാക്കും വളരെ ശ്രദ്ധയോടെ കേൾക്കുക.

എല്ലാം ഈശ്വരന്റെ കൃപയ്ക്ക് സമർപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടുമാത്രം നിനക്ക് എല്ലാ പ്രവൃത്തികളിലും സഫലത കിട്ടുകയില്ല. നിനക്ക് പരാജയങ്ങളുണ്ടാകാം, എന്നാൽ അവ അധികം താമസിയാതെ വിജയങ്ങളാകും. ഒരു വിദ്യാർത്ഥിയുടെ കാര്യംതന്നെ എടുക്കുക. അഞ്ചു സംഗതികൾ അയാളുടെ വിജയത്തിന് അനുപേക്ഷണീയങ്ങളാണ്. ആദ്യമായി ഒരു നിശ്ചിത ലക്ഷ്യം വേണം. രണ്ടാമതായി അയാൾ അതിനുവേണ്ടി പ്രയത്നിക്കാൻ തയ്യാറായിരിക്കണം. മൂന്നാമതായി അയാൾക്കു മാർഗ്ഗദർശനം നൽകാൻ സമർത്ഥരായ ഗുരുക്കന്മാരും അനുയോജ്യങ്ങളായ പാഠപുസ്തകങ്ങളും വേണം. നാലാമത്ത് വിജയിയായി വരാനുള്ള വിവിധ ഉപായങ്ങളും ഉപകരണങ്ങളും പ്രയോഗിക്കണം. അവസാനമായി ഭാഗ്യം അഥവാ ഈശ്വരാനുഗ്രഹം ഉണ്ടായിരിക്കണം. ആദ്യത്തെ നാലും ഉണ്ടായാൽ ഈശ്വരാനുഗ്രഹവും ഉണ്ടാകുന്നതിനു സംശയില്ല തന്നെ. ഈ അഞ്ചു വ്യവസ്ഥകളും അതായത് ലക്ഷ്യം, പരിശ്രമം, ഉപകരണങ്ങൾ, ഉപായങ്ങൾ, ഈശ്വരാനുഗ്രഹം-ഏതു പ്രവൃത്തിയും വിജയവും സംത്യക്തീയം നൽകുകതന്നെ ചെയ്യും.

കർപ്പനേവേഹകർമ്മാണിജീജീവിഷേഹരതംസദാഃ

രരാര തന്റെ ജീവിതം മുഴുവൻ കർത്തവ്യനിർവഹ

ഞ്ഞതിനു വേണ്ടി ഉഴിഞ്ഞുവയ്ക്കുന്നു. ശ്രുതി അങ്ങനെയോ
 ണു പറയുന്നതു്. എന്നാൽ ചിലർ സാക്ഷാത്കാരം സി
 ട്യിച്ചുപരാണു്. അവർ കർമ്മം ചെയ്യുകയോ ചെയ്യാതി
 രിക്കുകയോ ചെയ്യട്ടെ, രണ്ടവസ്ഥയിലും അവർ മുക്തന്മാർ
 തന്നെ. പക്ഷേ അങ്ങനെയുള്ളവർ സുദുർല്ലഭമാണു്, നാം
 അവരുടെ നിഷ്ക്രിയത്വം അനുഭവിക്കാനും പാടില്ല, ഭാ
 രതത്തിന്റെ അധഃപതനത്തിന്റെ ഒരു കാരണം ഇതു
 ണു്. കപടസന്യാസി, തന്റെ കർത്തവ്യങ്ങളെ യെല്ലാം
 വിസ്മരിച്ചിട്ടു് സന്യാസവൃത്തിയിൽ അഭയം തേടാൻ
 ശ്രമിക്കുന്നു. അങ്ങനെയുള്ള മുർഖന്മാരും അലസന്മാരുമാ
 യ അനുഭവിക്കാറോടു് ഗീതയ്ക്കു് യാതൊരു സഹതാപ
 വുമില്ല അവരോടു് ഗീത ആജ്ഞാസ്വരത്തിൽ കല്പിക്ക
 നു. 'നിയതം കരുതകർമ്മത്വം' നിന്റെ ജോലി നീ ചെയ്യ
 ക. നിന്റെ മുൻഗാമികൾ അലസന്മാരല്ലായിരുന്നു. അവർ
 മഹാനാരായ കർമ്മയോഗികളായിരുന്നു. നിന്റെ കടമ
 അവരെ അനുഭവിക്കുകയും കഴിയുമെങ്കിൽ അവരെക്കാൾ
 ശോഭിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണു്. കാരണം, കർമ്മം
 കൂടാതെയിരിക്കുവാൻ ഒരു നിമിഷം പോലും ആർക്കും ക
 ഴിയുകയില്ല നിനക്കു്, മമതയില്ലാതെയോ ഫലാസക്തി
 യില്ലാതെയോ കർമ്മം ചെയ്യാൻ കഴിയില്ലെങ്കിലും വേ
 ണ്ടില്ല, നീ അലസനായും മൂഢനായും നിഷ്ക്രിയനാ
 യുമിരിക്കാൻ പാടില്ല. കർമ്മനിരതനാകക! ബന്ധത്തോ
 ടുകൂടിയായെന്നെങ്കിൽപ്പോലും കർമ്മം ചെയ്യുക, കാലക്രമേ
 ന്നീ ഒരു കർമ്മയോഗി ആയിത്തീർന്നുകൊള്ളുന്നു.

സ്നേഹിതാ, ഒരു ജോലിയും നീചമല്ല, നീ യാണു്
 അതു് ശ്രേഷ്ഠമോ നീചമോ ആക്കുന്നതു്. അതിനെ നീ
 ന്റെ ഇഷ്ടം പോലെ ആക്കിത്തീർക്കും; അതുകൊണ്ടോ

ണ് ഭഗവാൻ അർജ്ജുനനെ ഇങ്ങനെ ഉപദേശിക്കുന്നതു്;
'ശ്രേയാൻ സ്വധർമ്മോവിഗുണംഃ പരധർമ്മത്സവ
നഷ്ടിതാത്'

ഒരാളിന്റെ കർത്തവ്യം, അതത്ര വ്യതികേട്ടതോ നീചമോ ആണെന്നു തോന്നിയാലും, ഉചിതമായി ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ മറ്റൊരാളിന്റെ ശ്രേഷ്ഠമെന്നു തോന്നുന്ന കർമ്മത്തേക്കാൾ ആയിരം മടങ്ങു് ഉത്തമമാണു്. അർജ്ജുനൻ ക്ഷത്രിയനായിത്തന്നെങ്കിലും (ബ്രാഹ്മണന്റെ മാർഗ്ഗമായ ത്യാഗമാണു് ആഗ്രഹിച്ചതു്.

പ്രവചനം ആറു് കർമ്മയോഗം [തുടർച്ച]

ഇന്നലെ വൈകിട്ടു് കർമ്മയോഗത്തിലെ ചില വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റിയാണല്ലോ നാം പ്രതിപാദിച്ചതു് ആവിഷയം വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ടതായതിനാൽ അതിനെപ്പറ്റി ഇന്നു കരേക്കൂടി സംസാരിക്കാമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു.

സുഹൃത്തുക്കളേ! ഞാൻ മുമ്പു സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ യാതൊരു കർമ്മവും നീചമോ ശ്രേഷ്ഠമോ അല്ല. രാജവഭവിയെ നീചമാക്കാനും തുപ്പകാരന്റെ പണിശ്രേഷ്ഠമാക്കാനും നിങ്ങൾക്കു കഴിയും.

'യജ്ഞാർത്ഥാത് കർമ്മണോന്യത്ര ലോകോയം
കർമ്മബന്ധനഃ'

യജ്ഞവിഭാഗത്തിൽപ്പെടാത്ത ഓരോ കർമ്മത്തിനും ബന്ധനസ്വഭാവമുണ്ടെന്നുള്ളതു വാസ്തവം തന്നെ. ഏന്നാൽ എല്ലാ കർമ്മങ്ങളേയും യജ്ഞങ്ങളാക്കി മാറ്റുക എന്നതു് നമ്മുടെ കഴിവിനപ്പുറമല്ല.

‘വ്യവസായാത്മിക ബുദ്ധിരേകേഹ കുരുനന്ദന’

ശ്രീഭഗവാൻ അർജ്ജുനനോടു പറയുകയാണ്. ‘അല്ലയോ കുരുനന്ദന! ഇവിടെ ഏറ്റവും അത്യാവശ്യം ദൃഢനിശ്ചയവും പ്രയത്നശീലവുമാണ് പ്രയത്നം എന്ന അച്ചുതണ്ടിലാണ് എല്ലാ സദ്ഗുണങ്ങളും ഉരുത്തിരിയുന്നതു്. നിന്റെ വക്രിതം നീ ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തിയിൽ നിശ്ശേഷം അലിയട്ടെ. പതിവ്രതയും യുവതിയുമായ ഒരു ഭാര്യ വളരെ നേരമായി പുറത്തുപോയിരുന്ന തന്റെ ഭർത്താവു് അടുത്ത ദിവസമേ വരികയുള്ള എന്നു രാത്രിയിലറിയുന്നു. ആ നിമിഷം മുതൽ അദ്ദേഹത്തിനെ കാണുന്നതുവരെ അവൾക്കു് അവളുടെ ഭർത്താവിനെ—അവളുടെ സ്വാമിയെ—പററിയല്ലാതെ മറ്റൊരു ചിന്തയുമില്ല. അതേസമയം അവളുടെ കൈകൾ കൊണ്ടു തന്നെ തുണി കഴുകുന്നു. വീടും പരിസരവും വെടിപ്പാക്കുന്നു, ആഹാരസാധനങ്ങൾ പാചകം ചെയ്യുന്നു. അവൾക്കു അവളെക്കുറിച്ചുള്ള ബോധം നഷ്ടപ്പെടുന്നു, മറ്റൊന്നും അവൾക്കു ചിന്തിക്കാനേ കഴിയുന്നില്ല. ഈ സമയമെല്ലാം അവർ യജ്ഞം ചെയ്തു കൊണ്ടാണിരിക്കുന്നതു്. പാറത്തിലും കുളികളിലും മുഴുകിയിരിക്കുന്ന വിദ്യന്തേമികളോ കേസുകാര്യങ്ങളിൽ പൃഥുപുതമായിരിക്കുന്ന വക്കീലന്മാരോ ഓഫീസു് ജോലികളിൽ ശ്രദ്ധിച്ചിരിക്കുന്ന ഗുമസ്തന്മാരോ ഭരണകാര്യങ്ങളിൽ താല്പര്യമെടുക്കുന്ന രാജാക്കന്മാരോ ഇറച്ചിക്കച്ചവടം നടത്തുന്ന കശാപ്പുകാരോ ആരുമാവട്ടെ, തന്റെ കർത്തവ്യം ആത്മാത്മമായിട്ടാണു നിർവ്വഹിക്കുന്നതെങ്കിൽ അവരൊക്കെയും ചെയ്യുന്നതു് മഹത്തമ യജ്ഞം തന്നെയാണ്’

‘യജ്ഞാത് വേതിപജ്ജന്യ’ എന്നുണ്ടല്ലോ. ഇവിടെ

സന്ദേഹത്തിനു കാരണമേയില്ല. മനുഷ്യർ സ്വധർമ്മങ്ങൾ യജ്ഞഭാവേന നടത്തുന്നയിടം. വാസ്തവത്തിൽ സ്വർഗ്ഗം തന്നെയാണു്.

അതുകൊണ്ടു് നിങ്ങളോടെല്ലാവരോടു. എനിക്കു പര യുവാന്മാളതു് നേരത്തെ എഴുന്നേൽക്കുക, കായശുദ്ധി വരു ത്തുക, പുജയും ജപവും. മുടങ്ങാതെ നടത്തുക ദാനശീലവും സ്നേഹശീലവും. സഹാനുഭൂതിയുള്ളവരുമായിരിക്കുക സ്വഭാവ ഗുണങ്ങളെ വളർത്തി നിങ്ങളുടെ കർത്തവ്യനിർവ്വഹണത്തിൽ അങ്ങേയറ്റം. ജാഗരൂകരാവുക ഏകനാക്കെ യാണു് നമ്മുടെ മതത്തെ നാം. നിന്ദിക്കാൻ പഠിപ്പില്ല. കാരണം, ഇതിലെ കാരോ ആചാരവും അനുഷ്ഠാനവും അത്ഥം വത്താണു്. ആചാരമര്യാദകളെല്ലാം. ആരോ ഗൃഹവും. ശാസ്ത്രീയവും. ആയ തത്വങ്ങളിൽ അധിഷ്ഠിതമാണു്, നിങ്ങൾ കണ്ണു തുറന്നു നോക്കുവിൻ!

ഭഗവാൻ ഊന്നിപ്പറയേണ്ട മറ്റൊരു വസ്തു ഇങ്ങാണു്. ശ്രദ്ധാമയോദ്യം. പുരുഷോദ്യം യചു് (മരണം സഹ്യവസം:

ഒരു മനുഷ്യന്റെ വിജയം. അവന്റെ ശ്രദ്ധയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒരൊ ശ്രദ്ധ കാരണം. തന്റെ വ്യാപാരത്തിൽ അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിക്കുന്നു. അതേ സമയം, അലസനായും. ശ്രദ്ധയുടേയും. താല്പര്യവും. ഇല്ലാത്തവനായും. വത്തിക്കുന്ന മറ്റൊരുത്തൻ പരാജയപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്താണു് ഈ ശ്രദ്ധ? അതു്, വേദപ്രമാണേതി ശാസ്ത്രങ്ങളിലും. അതുപോലെ ഗുരുഭൃതന്മാരുടെ വാക്കുകളിലുമുള്ള തീവ്രവും. ജീവത്തുമായ താല്പര്യവും. വിശ്വാസവും. ആണു്. വളരെവേഗം. അതു് ഒരാളിന്റെ എല്ലാ പ്രവൃത്തികളുടേയും. ആന്തര പ്രചോദനം. ആതിർത്തിക്കുന്നു. വിശ്വാ

സപുർവ്വം ഏതു ചെയ്താലും അതു നമ്മിൽ അന്തർലീനമായിരിക്കുന്ന ശക്തിയെ ഉണർത്തുകയും തദ്വാരാ നമ്മുടെ പുരോഗമനം ശീഘ്രഗതിയിലാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. നേരെ മറിച്ചു വിശ്വാസമില്ലാതെ ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തികൾ നമ്മുടെ അജ്ഞതയേയും അഹങ്കാരത്തേയും വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും അങ്ങനെ സംസാരത്തിന്റെ പദശങ്ങളെ ബലപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.

‘അശ്രദ്ധയാഹൃതംദത്തംതപസ്സപ്തം കൃതം ചെയതം
അ സദി ന്യൂപ്യതേ പാത്ഥനചതത് പ്രീത്യനോ ഇഹ’

ഓ അർജ്ജുന, ശ്രദ്ധയില്ലാതെ ചെയ്യുന്നതെല്ലാം, അവ യജ്ഞമോ ദാനമോ പുജയോ മറ്റുശ്ലാഘനീയങ്ങളായ പുണ്യപ്രവൃത്തികളോ ഏതുമാകട്ടെ, നിനക്കു ഇഹ ലോകത്തിലോ പരലോകത്തിലോ പ്രയാജനപ്രദങ്ങളായവകയില്ല. അവസാനമായി, കഴിഞ്ഞ അദ്ധ്യായത്തിൽ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച, ഏതു പ്രവൃത്തിയിലും വിജയിക്കാൻ അവശ്യമായ അഞ്ചു സംഗതകളെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുകയാണ് ഭഗവാൻ.

‘അഥിഷ്ഠാനംതമാകർത്താകരണംചപ്യഥഗ്വധിം
വിവിധാശ്ചപ്യഥക്ചേഷ്ടാദൈവംചൈവാത്ര
പഞ്ചമം.’

ലക്ഷ്യം, അതിനുവേണ്ടി ശ്രമിക്കുന്നവൻ, വിവിധ ഉപകരണങ്ങൾ ഉപാധികൾ, പിന്നെ സർവ്വശക്തനായ ഈശ്വരന്റെ അനുഗ്രഹം.

പ്രവചനം ഏഴ്: കേതിയോഗം

ഗേവാൻ ശ്രീകൃഷ്ണൻ തന്റെ സ്നേഹിതനും ആരാധകനുമായ അർജ്ജുനന് ഉപദേശിച്ചുകൊടുത്ത ഭക്തിയോഗത്തെപ്പറ്റി ഇന്നു വൈകിട്ട് ഞാൻ സംസാരിക്കാം. ഇത് ഒരു പ്രധാനപ്പെട്ട വിഷയമാണ്.

ഭക്തിക്ക് ശ്രീ നാരദമഹർഷി കൊടുത്തിരിക്കുന്ന നിർവ്വചനം 'സാത്വസ്മിൻപരമപ്രേമരൂപ'

ഈശ്വരനോടുള്ള പരമവും ഒടുങ്ങാത്തതുമായ പ്രേമം-എന്നാണ്. ഈശ്വരനോടുള്ള ഈ പ്രേമം ആദ്യം മുതലേ ശാന്തിയും ആനന്ദവും തരുന്നു. അതുകൊണ്ട് ഈ ഭക്തി മാർഗ്ഗമാണ് പൂർണ്ണതയിലെത്തിച്ചേരാനുള്ള ഏറ്റവും സരളമായ മാർഗ്ഗമെന്ന് ചിലർ പറയുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ നമുക്കു കാച്ചു പ്രേമമുണ്ടാകുമ്പോൾ ഈ മാർഗ്ഗം സരളമാവുന്നു. പക്ഷേ ഈ പ്രേമം പെട്ടെന്നു കിട്ടുന്നതാണെന്ന് ആരും ആശിക്കേണ്ടതില്ല. എങ്ങനെയാണ് ഈ പ്രേമം സൃഷ്ടിക്കേണ്ടത്? അതാണു വിഷയം. ഗേവാൻ തന്നെ പറയുന്നു 'മുരുകുക്കൾക്ക് ഞാൻ സസന്തോഷം മുക്തി കൊടുക്കാം, പക്ഷേ ഭക്തി കൊടുക്കുക വിഷമമാണ്' കേതീ എത്ര ഉന്നതവും ശ്രേഷ്ഠവുമാണെന്നു നോക്കുക. അത് ഒരാളിനെ കൂടുതൽ കൂടുതൽ ദിവ്യനാക്കുകയും ഒടുവിൽ ഗേവസ്വരൂപം തന്നെ ആക്കി മാറ്റുകയും ചെയ്യുന്നു. അയാൾ ഗേവാൻ തന്നെ ആയിത്തീരുന്നു.

അതുകൊണ്ട് ശ്രീ ഗേവാൻ അർജ്ജുനനോടു പറയുകയാണ് 'ഭക്ത്യോ മാമഭിജാനന്തിയാവാൻ യശ്യാസ്മി'

തത്വത: " 'കേ'തിയിൽകൂടെ ഒരാൾ എന്ന പൂർണ്ണമായും അറിയുന്നു. ഞാനാണെന്നും. കേ'തൻ ശ്രീഭഗവാനെ തന്നിൽ തന്നെ പൂർണ്ണമായും സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം മഹാനായ ഈ പ്രഭു-എന്താണ്? 'അഹം കൃത്സ്നസ്യ ജഗതഃ പ്രഭവഃ പ്രളയസ്തഥാ' ഈ വിശ്വം മുഴുവൻ എന്നിൽ നിന്നും ഉണ്ടായതാണ്. എന്നിൽ തന്നെ ലയിക്കുകയും ചെയ്യും. സൃഷ്ടിക്കും. സംഹാരത്തിനും. കാരണം ഞാൻ തന്നെ. വി'ണ്ടും.

'പിതാമഹസ്യ ഭഗതോ മാതാധാതാപിതാമഹ:

"ഈ ലോകത്തിന്റെ പിതാവു ഞാൻ തന്നെ, മാതാവു. രക്ഷിതാവു. പിതാമഹനും. ഞാൻതന്നെ" നമ്മുടെ മേൽ എല്ലായ്പ്പോഴും വർഷിക്കുന്ന കരുണയ്ക്കും സ്നേഹത്തിനും ആയിക്കൊണ്ടു് അദ്ദേഹത്തെ സ്മരിക്കുക എന്നതു് നമ്മുടെ കടമയാണ്. ജീവിതം. പ്രകാശവും. നമ്മുടെ ഓരോ തന്തുവിനും. ഏകിക്കൊണ്ടു് അദ്ദേഹം. നമ്മുടെ ഹൃദയത്തിൽ വസിക്കുന്നു. ഈ ശരീരം. ഭഗവാന്റെ വാഹനമാകുന്നു, ഇതിലെ അധിഷ്ഠാന ദേവൻ അദ്ദേഹമാകുന്നു. അദ്ദേഹം. സത്—ചിത്—ആനന്ദം.—നിത്യമായ അസ്തിത്വവും. സമ്പൂർണ്ണജ്ഞാനവും. സമ്പൂർണ്ണ ആനന്ദവും.—ആകുന്നു. അദ്ദേഹം. പൂർണ്ണ പ്രകാശമാകുന്നു. സൂര്യൻ ചന്ദ്രൻ നക്ഷത്രങ്ങൾ അഗ്നി തുടങ്ങി പ്രകാശമായമായ എല്ലാ വസ്തുക്കളും അദ്ദേഹത്തിൽ നിന്നുമാത്രമാണു് പ്രകാശവും. തേജസ്സും. സ്വീകരിക്കുന്നതു് 'യസ്മിൻ വിഭാതേ സർവ്വമിദം. വിഭാതി' അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃപകൊണ്ടു മാത്രമാണു്, കാഴ്ച, കേൾവി, സ്പർശം. ഗന്ധം., രുചി, വാക്കു് എന്നിവ നമുക്കു കിട്ടിയിരിക്കുന്നതു്. നമുക്കു് എന്തെങ്കിലും ഉപകാരം ചെയ്ത ആളിനോടു് നന്ദിതോന്നാറുണ്ടു്. അപ്പോൾ, ആരിൽ നിന്നുണോ

നമുക്കുള്ള സർവ്വസ്വവും കിട്ടിയിരിക്കുന്നത്, അദ്ദേഹത്തിനോടു് നമുക്കെത്ര കടപ്പാടുണ്ടായിരിക്കണം! പക്ഷേ ചുരുക്കം ചിലരെ ഇതറിയുന്നുള്ളു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ആ പാദപത്മങ്ങളിലുള്ള കേന്ദ്രിയം വിശ്വാസവും കുറവായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഒരോ ഈ വസ്തുത അറിയുമ്പോൾ സ്വാഭാവികമായും അയാളുടെ മനസ്സ് ഗേവാനിലേക്കു പ്രവഹിക്കും. ആ ഷ്ടകുടുംബത്തിൽ അപ്രതിഹതവും ആയിരിക്കും. പ്രഹ്ലാദൻ, ധ്രുവൻ, രാമകൃഷ്ണൻ, മീരാഭായി, തുളസീദാസ് തുടങ്ങി പ്രാചീനകാലത്തും അടുത്ത കാലത്തും ഉണ്ടായിട്ടുള്ള മഹത്തരക്കാരെ അതിൻ ഉദാഹരണങ്ങളാണ്.

നേരിട്ടറിയാതെ മറ്റുള്ളവരിൽ നിന്നും കേട്ടു മനസ്സിലാക്കുക മാത്രം ചെയ്തിട്ടുള്ള ഒരു വസ്തുവിനോടു് ഒരൊരുകുടുംബം ഉണ്ടാകുന്നതെങ്ങനെ? അതുകൊണ്ടു് ഗേവദ് കേന്ദ്രത്തിൽ നിന്നു് തത്കഥകൾ നാം നിരന്തരം കേൾക്കേണ്ടതുണ്ടു്. കേട്ടാൽ മാത്രം പോരാ, ഗേവാനിൽ പൂർണ്ണമായും സ്ഥിരമാകയും നിഷ്ഠനാകുന്നതുവരെയും ഗേവദ്ഗുണങ്ങളെപ്പറ്റി നിരന്തരം മനനം ചെയ്യണം. എല്ലാം ഒരൊരുകുടുംബം ഒരു വസ്തുവിനോടുള്ള പ്രേമത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. ആസക്തിയുള്ളവർക്കു് തങ്ങളുടെ സ്നേഹഭാജനത്തെപ്പറ്റി എത്ര കേട്ടാലും മതിവരില്ല. പണത്തെ സ്നേഹിക്കുന്നവരുടെ മനസ്സ് ഏപ്പോഴും പണത്തെപ്പറ്റി മാത്രം ചിന്തിക്കുന്നു. പ്രഹ്ലാദൻ പറയുന്നു.

'യാ പ്രീതിരവിവേകാനാ. വിഷയേഷ്വപനപായിനി
ത്വാമനുസ്മരതഃസാമേ ഹൃദയാന്താപസർപ്പതു'

'ഹേ ഗേവൻ! സംസാരിക്കളും അജ്ഞതമായ മനുഷ്യർ

ലൗകിക സുഖങ്ങളെ നിരന്തരം അന്വേഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അതുപോലെ ഉല്ലാസവും അവസാനിക്കാത്തതുമായ പ്രേമം എന്നിക്ക് അങ്ങയോടുകൂടെ" ഈശ്വരൻ നിരോകാരനാണെങ്കിലും സ്വേച്ഛയാ ഏതു രൂപങ്ങളും എടുക്കാൻ കഴിവുള്ളവനാണ്. ഒരാൾക്ക് പെട്ടെന്ന് നിരോകാരനായ ഈശ്വരനെ പ്രാപിക്കാൻ കഴിയുകയില്ല. രാമൻ, കൃഷ്ണൻ തുടങ്ങിയ ദിവ്യരൂപങ്ങളെ ധ്യാനിച്ചുവേണം. തുടങ്ങാൻ. അവതാരലീലകൾ കേട്ട് നമ്മുടെ മനസ്സ് അതിൽ ലയിക്കുന്നു. നമ്മുടെ അഭിലാഷം തീവ്രമായിത്തന്നെ നിലനിൽക്കുകയാണെങ്കിൽ കാലക്രമേണ വലിയ വിഷമം കൂടാതെ ലക്ഷ്യമായ ഭക്തിയിൽ എത്തിച്ചേരും. ധനവും മാനവും, പേരും പെരുമയും, അഹങ്കാരവും എല്ലാം സ്വമേധയാതന്നെ ആചാരങ്ങളിൽ സമർപ്പിക്കണം. എന്താവുകയാണു നമ്മുടെ ലക്ഷ്യം എന്നു നിങ്ങൾക്കറിയാമോ? അദ്ദേഹത്തിന്റെ രൂപത്തിലും ഭാവത്തിലും നാം നമ്മെത്തന്നെ വാങ്ങി ട്ടക്കാൻ പോകുകയാണ്. 'എന്റെ പിതാവും ഞാനും ഒന്നാകുന്നു' എന്ന വാക്യത്തിന്റെ പൊരുൾ നാം അനുഭവിച്ചറിയാൻ പോവുകയാണ്. അടിമകളായി തുടരാനല്ല, നാം ഈ പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ യജമാനന്മാരാകാൻ പോകുകയാണ്. ഇതൊരു ചെറിയ സംഗതിയാണോ? ഇതു നേടാനായി ലൗകികവിഷയങ്ങൾ നമ്മെലേശവും സ്പർശിക്കാതിരിക്കുവാൻ ഉള്ള പരിശീലനം അത്യാവശ്യമാണ്. മനസ്സിൽ അദ്ദേഹം - അദ്ദേഹം മാത്രം - നിറഞ്ഞിരിക്കണം.

ഈ ഉപദേശ സാക്ഷ്യത്തിനായി ജ്ഞാനികൾ സഗുണോപാസന വിധിച്ചിരിക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ ഇഷ്ടദേവതയെ തിരഞ്ഞെടുക്കുക. അദ്ദേഹത്തിന്റെ രൂപം നിങ്ങളുടെ വീട്ടിലെ ഏതെങ്കിലും ഒരു മുറിയിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കുക.

സമ്പൂർണ്ണ ഏകത്വത്തോടുകൂടിയും ഉള്ളതായ ആവേശത്തോടെയും കൂടി അദ്ദേഹത്തെ ദിവസവും ആരാധിക്കുക. ഏതെങ്കിലും സുഖാസനത്തിൽ ഇരുന്ന് ദിവസവും ധ്യാനിക്കുക. നിങ്ങളുടെ മനസ്സ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ രൂപത്തിൽതന്നെ ഉറപ്പിച്ചിരിക്കണം. മനസ്സ് എപ്പോഴെങ്കിലും വ്യതിചലിച്ചാൽ സാവധാനം അതിനെ വീണ്ടും ലക്ഷ്യത്തിലേക്കു കൊണ്ടുവരിക. ഈ പരിശീലനംകൊണ്ട് നിങ്ങളുടെ മനസ്സിനെ ശാന്തവും സ്ഥിരവും ആക്കാൻ കഴിയും. ഒരു നിശ്ചലമനസ്സിൽ മാത്രമേ ഈശ്വരൻ തെളിയുകയുള്ളൂ.

തന്റെ വിരാഡ്രൂപത്തെ-ആയിരമായിരം വാസ്തവ്യം ആയിരമായിരം കണ്ണുകളും ആയിരമായിരം കൈകളും ആയിരമായിരം പാദങ്ങളും ഉള്ള തന്റെ വിശ്വരൂപത്തെ- ധ്യാനിക്കാനും പൂജിക്കാനും ശ്രീ ഭഗവാൻ അജ്ജനനേട് ആവശ്യപ്പെടുന്നു.

അഗ്നിമൂർദ്ധാചക്ഷുഷീ ചന്ദ്രസൂര്യേ
 ദിശശ്രോത്രം വാഗ്വിവൃതാശ്ച വേദാഃ
 വായുപ്രാണോ ഏദയഃ വിശ്വമസ്യ
 ഷഡ്ഭൃശ്യാവൃഥിവീഹോഷ സർവ്വഭൂതാന്തരാത്മാ

അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിരസ്സ് ഏറ്റവും മേലെയുള്ള ആകാശവും നമ്മുടെ സൂര്യചന്ദ്രന്മാരും കാതുകൾക്കകളും പഞ്ചപ്രാണങ്ങൾ വായുവും ഏദയഃ ആകാശവുംപാദപീഠം ഭൂമിയും ആകുന്നു; എല്ലാ ജീവികളിലും അന്തരാത്മാവായി അദ്ദേഹം വർത്തിക്കുന്നു.

'യസ്യാഗ്നിരാസ്യഃ ലതമൂർദ്ധാ

സ്വപ്നാഭി ചരണോ ക്ഷിതി:

സൂര്യശ്ചക്ഷുഭിശശ്രോത്രം തസ്മൈ ലോകാത്മനേ നമഃ

പ്രപഞ്ചം മുഴുവൻ വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നവനും, വായ് അഗ്നിയും ശിരസ്സ് സ്വർഗ്ഗവും പൊക്കിലും ആകാശവും പദങ്ങളിലും ഭൂമിയും കണ്ണു സൂര്യനും കാതുകൾ ദി ക്ക കളും ആയുള്ളവനും ആയ അദ്ദേഹത്തിന് നമസ്കാരം.

ഇത്രയും ആരാധനയുടെ സാർവ്വലൗകികഭാവമാണ്. നമ്മുടെ കണ്ണുകൾ എവിടേക്കു തിരിച്ചാലും അദ്ദേഹത്തെ— അദ്ദേഹത്തെ മാത്രമാണ് നാം കാണുന്നത്.

ആത്മാവിനെ വിശ്വമനസ്സായിട്ടുവേണം ധ്യാനിക്കുവാൻ. അദ്ദേഹം നമ്മുടെ ഉള്ളിന്റെ ഉള്ളിലാണു സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്.

ഭഗവാൻ വിശ്വരൂപം, അർജ്ജുനൻ കാട്ടിക്കൊടുത്തപ്പോൾ അർജ്ജുനൻ ഭയന്നു പോയി. ഭഗവാൻ തന്റെ മോഹനമായ രൂപത്തിൽ ചതുർ ബാഹുക്കളോടും പുഞ്ചിരി തൂകുന്ന മുഖത്തോടും പീത വസ്ത്രധാരിയായും അർജ്ജുനന്റെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷി ഭവിച്ചു. ഇശ്വരൻ എല്ലാവരുടെയും ഹൃദയത്തിൽ കുടികൊള്ളുന്നുവെങ്കിൽ ഓരോരുത്തരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യം അറിയുകയും കഷ്ടതകൾക്കും ദുഃഖങ്ങൾക്കും അതീതരാവുകയും ചെയ്യണം. പക്ഷേ, സ്ഥിതി അങ്ങനെയല്ല. കാരണം അന്വേഷിച്ച് ദൂരെ പോകേണ്ടതില്ല. ഒരു ശുദ്ധമായ കണ്ണാടിയിൽ മാത്രമേ പ്രതിബിംബം തെളിയുകയുള്ളൂ, അല്ലാതെ ചെളി പുരണ്ട കണ്ണാടിയിലല്ല. അതുപോലെ, മനസ്സ് അശുദ്ധ

മാച്ചിരിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം അതിന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാന്നിധ്യം അറിയാൻ കഴിവില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് കർമ്മയോഗത്തിന്റെയും ഉപാസനയുടെയും (ആരാധനയുടെയും) ആവശ്യം.

സ്വകർമ്മണാതമദ്യർച്ച്യ സിദ്ധിഃ വിന്ദതിമാനവഃ;

ഒരാൾക്ക് തന്റെ കർത്തവ്യനിർവ്വഹണത്തിൽ കൂടി എന്നെ ആരാധിച്ചു പൂണ്ണത നേടാം. ഒരാൾക്ക് തന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കാനിടയോടും ആത്മരേഖതയോടും കൂടി നിർവ്വഹിച്ചു തന്റെ മനസ്സിനെ കൂടുതൽ കൂടുതൽ ശ്രദ്ധിക്കാൻ കഴിയും. കർമ്മയോഗത്തിന്റെയും ഉപാസനയുടെയും ആവശ്യകതയും പ്രാധാന്യവും നാം പർച്ച്യ ചെയ്തു കഴിഞ്ഞതാണല്ലോ.

പമ്പുചെയ്യുന്ന രീതി ആയിരിക്കണം നാം അവലംബിക്കേണ്ടതു് നിങ്ങളിലുള്ള ആസൂർ വാസനകളെ പമ്പുചെയ്തു വെളിയിൽ തളളുക, ദിവ്യത്വം ഉള്ളിലേയ്ക്കു ഇറച്ചുകയറും. ഇതു് പ്രയാസമില്ലാത്ത ഒരു പണിയല്ല. വളരെ നാളുകളായി നാം ഈ ലോകത്തെ അത്യധികം താലോലിക്കുകയും ലാളിക്കുകയും ചെയ്തുവരികയായിരുന്നതുകൊണ്ടു് വേണമെന്നുവെച്ചാലും ഈ ലോകം വേഗമൊന്നും നമ്മെ ഉപേക്ഷിക്കുകയില്ല. ശ്രീരാമകൃഷ്ണന്റെ കഥയിലെ വളർത്തുപട്ടിയെപ്പറ്റി നിങ്ങൾക്കറിയാമല്ലോ.

ഒരു ധനികന് ഒരു വളർത്തുപട്ടിയുണ്ടായിരുന്നു, അതിനെ അയാൾ വളരെയധികം ലാളിക്കുകയും അതിന്റെ കൂടെ കളിക്കുകയും പതിവായിരുന്നു. ഒരു പട്ടിയെ ഇത്രയധികം ഓമനിക്കരുതെന്നും ബുദ്ധിയില്ലാത്ത ഒരു മൃഗം ഒരു ദിവസം തന്റെ നേരെ തിരിഞ്ഞു തന്നെ കടിച്ചുകൂടാ

യ്യയില്ലെന്നും വിവേകിയായ ഒരു മനുഷ്യൻ ഒരിക്കൽ അയാളെ ഉപദേശിച്ചു. ആ ധനികൻ അപ്പോൾ മുതൽ ആ പട്ടിയെ അകറ്റിനിർത്തുവാൻ ശ്രമിച്ചു. പക്ഷെ ഫലമുണ്ടായില്ല. അവസാനം അയാൾ ആ പട്ടിയോടുള്ള എല്ലാ സഹതാപവും കളഞ്ഞു അതിനെ വളരെയധികം അടിക്കുകയും എടുത്തു നിലത്തടിക്കുകയും ചെയ്തു അപ്പോൾ മുതൽ ആ പട്ടി അയാളെ വിട്ടുപോയി അതുപോലെ നാം ഇതു ഇന്ദ്രിയങ്ങളുടെ ലോകത്തെ ലാളിക്കുകയും താലോലിക്കുകയും ചെയ്യുന്നിടത്തോളം കാലം അതു നമ്മെ പിരിയുകയില്ല. നാം അതിനെ തികച്ചും ഉപേക്ഷിക്കുകയും അതിൽ യാതൊരു താല്പര്യവും ഇല്ലാതിരിക്കുകയും വേണം. 'മുക്തിരിഹിമസി ചേതാത വിഷയാൻ വിഷമത് ത്യജ'. നിനക്കു മുക്തി വേണമെങ്കിൽ എല്ലാ ഇന്ദ്രിയ സുഖങ്ങളെയും വിഷംപോലെ വെള്ളിക്കണം..

'ക്ഷമാജ്ജപം ദയാതോഷം സത്യം പീയുഷവത് യജ'. ക്ഷമ നേർബുദ്ധി സംതൃപ്തി പ്രേമം കരുണ സത്യസന്ധത തുടങ്ങി സദ്ഗുണങ്ങളെ അധ്യതംപോലെ പോഷിപ്പിക്കണം..

പതിനാറാം അദ്ധ്യായം ദൈവികവും ആസുരവും ആ ഗുണങ്ങളെപ്പറ്റി ചർച്ചചെയ്യുന്നു. യഥാർത്ഥ മഹാഭാരതയുദ്ധം നന്മയും ശിന്മയും തമ്മിൽ എപ്പോഴും നടന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു, നിങ്ങൾ, ഗീതയിലെ പതിനാറാം അദ്ധ്യായം നല്ലതുപോലെ പഠിച്ച് ദൈവികഗുണങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കുകയും അവയെ പരിവേഷിപ്പിച്ച് ആസുരഗുണങ്ങളെ പരാജയപ്പെടുത്തുകയും വേണം. ഇതശ്വരാനുഗ്രഹത്താൽ നിങ്ങൾക്ക് ഒരു യോഗ്യനായ മാർഗ്ഗദർശിയെ ലഭിക്കുകയും അദ്ദേഹത്തെ സേവിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്റെ

നിദ്ദേശപ്രകാരം സ്വജീവിതം കരുപിടിപ്പിക്കാൻ തുടങ്ങുകയും ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ നിങ്ങൾ വിജയത്തിലേക്കുള്ള പാതയിലാണെന്നും എല്ലാം ലാലുകരിക്കപ്പെടുമെന്നും മനസ്സിലാക്കുക.

ഏതു മാഗ്നത്തിലും ഗർത്തങ്ങളുണ്ട്. അതുപോലെ ഭക്തിമാർഗ്ഗത്തിലും ഉണ്ട്. പക്ഷേ ആദ്യഘട്ടത്തിൽ മാത്രം ഒരു ചെറിയ തീർപ്പാരിയുടെ മേൽ നാം എണ്ണ ഒഴിക്കുകയാണെങ്കിൽ അതു് അണഞ്ഞുപോയെന്നുവരാം. എന്നാൽ തീയ് ഒരിക്കൽ ആളിക്കത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ അണഞ്ഞുപോകുമെന്ന ഭയം കൂടാതെ നമുക്ക് വീണ്ടും വീണ്ടും എണ്ണ ഒഴിക്കാം. പുരോഗതിയുടെ ആദ്യഘട്ടങ്ങളിൽ നാം വളരെ ശ്രദ്ധിക്കണം. ആലോചനയില്ലാതെ നാം ആത്മായും-എല്ലാവരും ഇടപെടുകയാണെങ്കിൽ നാം തീർച്ചയാണ്. നാം സന്യാസികളുമായി നല്ല ബന്ധം പുലർത്തണം. അല്ലാതെ ലൗകികലോകികളുമായിട്ടല്ല

ഭഗവാൻ പറയുകയാണ്.

'ക്ലേശോധികതര സ്നേഹാ മധ്യക്താസക്ത ചേതസാം.'

ആരാണ് നിന്നുണ്ടാകുമെന്ന് ഉപാസിക്കുന്നത്. അപരരുടെ വഴികൾ വാസ്തവത്തിൽ ദുർഘടം നിറഞ്ഞതാണ്. ലൗകിക ചിന്തകൾ, ഉൽക്കണ്ഠ, ക്ലേശം, പരീക്ഷണങ്ങൾ മുതലായവയിൽ നിന്നും മോചനം നേടുകയാണ് നമ്മുടെ ലക്ഷ്യമെങ്കിൽ നാം മനസ്സിനെ ഭോഗ്യവിഷയങ്ങളിൽനിന്നും നിവർത്തിപ്പിച്ചു് സമ്പൂർണ്ണമായും ഇശ്വരൻ സമർപ്പിക്കുക. അദ്ദേഹം സഗുണനോ നിർഗ്ഗുണനോ ആവട്ടെ. അവതമ്മിൽ വലിയ വ്യത്യാസം

കൊന്നുമാറ്റി. സഗുണബ്രഹ്മത്തെ ആരാധിക്കുന്നത് കര
ക്കൂടി എളുപ്പമാണെന്നു മാത്രം. ഏതു രീതിയിലായാലും
നമുക്ക് ഈശ്വരനോടുള്ള പ്രേരം വർദ്ധിക്കട്ടെ ഭക്തിയു
ടെ പ്രവാഹം നമ്മുടെ ഹൃദയത്തിൽ അശുചിയുടെ ഒരു ക
ണികപോലും ഇരിക്കാൻ അനുവദിക്കുകയില്ല. നമ്മുടെ
കടമയാവട്ടെ ഈശ്വരാഭിമുഖമായ ഈ പ്രേമത്തെ എല്ലാ
പ്രകാരത്തിലും വർദ്ധിപ്പിക്കുക എന്നതാകുന്നു.

‘തേജാമഹം സമുദ്ധർത്താ മൃത്യുസംസാരസാഗരാത്’

‘ഞാനിവരെ ജനനമരണമാകുന്ന സംസാര സാഗരത്തി
ന്റെ മുകൾക്കരയിൽ അതിവേഗം എത്തിക്കും’. ഞാമിവിടെ
ആനന്ദിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി വന്നു. എന്നാൽ നാം ദുഃഖി
ക്കുകയാണ്. ഒരു അടിയുടേ സന്തോഷിക്കാൻ പറയില്ല,
പ്രഭുവിനു മാത്രമേ പൂർണ്ണമായ ആനന്ദം ലഭിക്കുകയുള്ളു ന
മുക്ക് നമ്മുടെ തന്നെ മനസ്സിന്റെയും ഇന്ദ്രിയങ്ങളുടേയും
യജമാനന്മാർ ആകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ‘ജിതം ജഗത്കേന’
ആരാണ് സർവ്വലോകങ്ങളേയും കീഴടക്കിയവൻ? ‘മനോ
ഹിയേന’ ആക്കാനോ മനസ്സിന്റെമേൽ നിയന്ത്രണമു
ള്ളതു അവൻ.

ഭഗവാൻ പറയുകയാണ്:—

‘യുക്താഹാരവഹാരസ്യ യുക്തചേഷ്ടസ്യകർമ്മസ്യ
യുക്തസ്വപ്നാവബോധസ്യയോഗോഭവതിദുഃഖഹാ’

ആരാനോ ധ്യാനം പരിശീലിക്കുന്നത് ആഹാരപാ
നീയങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത്, മിതമായി വിശ്രമിക്ക
ുന്നത് ഉറക്കത്തെയും അതുപോലെ പ്രവൃത്തികളേയും ചി

ട്ടപ്പെടുത്തുന്നത്, അവൻ മാത്രം എല്ലാ യേശുതെയും ഉത്കണ്ഠയേയും തരണം ചെയ്യുന്നു.

ഗോവാൻ ബ്രഹ്മചര്യത്തിന്റെ പ്രാധാന്യവും ഈ നിർദ്ദേശം.

‘പ്രശാന്താത്മാവിഗതീദർബ്രഹ്മചാരിവ്രതേസ്ഥിതഃ

ശ്രീ ശങ്കരൻ ബ്രഹ്മചര്യത്തെ നിർവ്വചിക്കുന്നത് ‘രതിവിഷയത്യപ്ണാത്യാഗം’ എന്നാണ്. അതായത് സ്ത്രീകളിലുള്ള കാമവും താല്പര്യവും ത്യജിക്കുക എന്നതാണ്. ഇതുകൂടാതെ ആദ്ധ്യാത്മിക ജീവിതത്തിൽ ഒരു പുരോഗതിയും ഉണ്ടാവുകയില്ല. ശാസ്ത്രാർത്ഥങ്ങളും ഗുരുവിന്റെ വാക്കുകളും ഗ്രഹിക്കുന്നതിന് ബ്രഹ്മചര്യം പ്രയത്നിച്ചു പരിശീലിക്കണം.

‘ഇദം ബ്രഹ്മലോകം ബ്രഹ്മചര്യേണ വിനതേ’

ബ്രഹ്മചര്യത്തിൽക്കൂടെ അവർ ബ്രഹ്മലോകം പ്രാപിക്കുന്നു.

ഗോവാനിലുള്ള സന്യസ്തനായ ആത്മസമർപ്പണത്തിൽ കൂടിയാണ് ഭക്തിയുടെ പാരമ്യത്തിലെത്തുക. ശ്രീ ഗോവാൻ പറയുകയാണ്

സർവധർമ്മാൻ പരിത്യജ്യമാമേകം ശരണം വ്രജ്

ഒരു കർമ്മത്തിന്റെയും ഉത്തരവാദിത്വം നീ ഏറ്റെടുക്കേ ത്തു്. ഹേ അർജ്ജുന, മേന്മയോ താഴ്മയോ നോക്കാതെ നിന്റെ കടമ ശരിയായി ചെയ്യുക. നിന്നെയും നിന്റെ പ്രവൃത്തികളുടെ ഫലത്തെയും എന്നിങ്ങനെ സമർപ്പിച്ചിട്ട്

നിസ്വയംഭവനാകക.

‘അഹംത്വാസർവ്വപാപേഭ്യോമോക്ഷയിഷ്യാമിമാശുപ’

എല്ലാ പാപങ്ങളിൽ നിന്നും നിന്നെ ഞാൻ മോചിപ്പിക്കാം. ദുഃഖിക്കാതിരിക്കുക. ഈ വാക്കുകൾ തന്റെ എല്ലാ യഥാർത്ഥ ഭക്തന്മാർക്കും ഭഗവാൻ നൽകിയിരിക്കുന്ന വാഗ്ദാനമാണ് ആത്മാർത്ഥതയോടും ശുഷ്കാന്തിയോടും കൂടി നാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കുകളെ അനുസരിക്കണം. സഞ്ജയൻ തന്റെ വണ്ണന ഉപസംഹരിക്കുന്നതിങ്ങനെയാണ്.

‘യത്രയോഗേശ്വരഃ കൃഷ്ണായത്രപാർത്ഥോധനർമ്മരഃ
തത്ര ശ്രീവിജയോ ഭൃതിധ്രുവാ നിതിർമ്മതിർമ്മമ’

‘അല്ലയോ ധൃതരാഷ്ട്ര, യോഗേശ്വരനായ കൃഷ്ണൻ എവിടെയാണോ, അന്യം വിലമേന്തി യുദ്ധസന്നദ്ധനായ പാർത്ഥൻ എവിടെയാണോ, അവിടെ വിജയം വൈഭവം നീതിതൂടങ്ങിയ സുദഗുണങ്ങൾക്ക് ഒരു കുറവും ഉണ്ടാകയില്ല. ഇവയെല്ലാം ധാരാളമായിത്തന്നെ കാണും. ഇതു എന്റെ ഉറച്ചതും അചഞ്ചലവുമായ വിശ്വാസമാണ്’.

ഈശ്വരനെ മറക്കരുതു്. എപ്പോഴും അദ്ദേഹത്തെ സ്മരിക്കുക. ശത്രുക്കൾ നിങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തിൽ തന്നെ പതിയിരിക്കുന്നു—കാമം, ക്രോധം, ലോഭം, മോഹം, അഹങ്കാരം തുടങ്ങിയവ. ഈശ്വരനിൽ നിന്നും സഹായം തേടുക. അവയെ എതിർത്തു കീഴടക്കാൻ സാജ്ജരായിരിക്കുക. ഇപ്രകാരം നിങ്ങളിൽ ഇപ്പോൾതന്നെ കടികൊള്ളുന്ന സ്വർഗ്ഗരാജ്യത്തിനു് അവകാശികളായിത്തീരുക.

ഉപസംഹാരം

ഗീതയിലെ ചില ശ്രദ്ധേയമായ തത്വങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ വയ്ക്കാനാണ് ഞാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളത്. നമുക്ക് യഥാർത്ഥത്തിലുള്ള എന്തെങ്കിലും കിട്ടണം. 'കോ ലാഭഃ ആത്മാവഗതിർഹി യോ വൈ' എന്താണ് യഥാർത്ഥ നേട്ടം? സ്വന്തം ആത്മാവിനെപ്പറ്റിയുള്ള അറിവ് നിങ്ങളുടെ ആത്മാവിനെ അറിഞ്ഞ് മുക്തരാകുവാൻ. ഇതാണ് നമ്മുടെ ജീവിതത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം. ലോകം നിറയെ പ്രലോഭനങ്ങളാണ്. നാം അവയുടെ വലയിൽ കുടുങ്ങി നശിക്കുന്നു. പ്രലോഭനങ്ങളെ ചെറുത്തുനിൽക്കാൻ നമുക്ക് അസാധാരണമായ കരുത്തുവേണം; 'നയേമാത്മാ ബലഹീനേനലഭ്യ' ഈ ആത്മാവ് ബലഹീനർക്കുള്ളതല്ല.

അർജുനൻ യുദ്ധം ചെയ്യാൻ വിമുഖത കാണിക്കുകയായിരുന്നു. എത്ര ദുർബ്ബലനും ഭീരുവും ആയിരുന്നു, അദ്ദേഹം? എന്നാൽ കൃഷ്ണൻ അദ്ദേഹത്തെ ഒരു കരുത്തനായ മനുഷ്യനാക്കി മാറ്റി. അർജുനൻ എന്താണു പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതെന്നു നോക്കുക.

"നഷ്ടോ മോഹഃസ്സൃതിലബ്ധാത്പാതം പ്രസാദാത്മ യാച്യത സ്ഥിതോസ്തിഗത സന്ദേഹഃകരിഷ്യേവചനംതവ"

'അല്പായാ ഭഗവാനെ, അവിടത്തെ അനുഗ്രഹം കൊണ്ട് എന്റെ വ്യാമോഹവും അജ്ഞതയും എല്ലാം മാറിയിരിക്കുന്നു. ശരിയായ സ്വരൂപം ഞാൻ അറിയുന്നു. എന്റെ എല്ലാ സംശയങ്ങളും മാറി ഞാൻ പൂർണ്ണനായും ആത്മനിഷ്ഠ

നായിരിക്കുന്നു. അവിടത്തെ ആജ്ഞ അനുസരിക്കാൻ ഞാനിതാ തയ്യാറായിരിക്കുന്നു.”

ആത്മാർത്ഥതയും ശുഷ്ണാന്തിയുമുണ്ടെങ്കിൽ നമ്മെക്കുറിച്ചും ഗീത ഈ മുക്തിപദത്തിലെത്തിക്കും. എല്ലാ മർദ്ദങ്ങളുടേയും-കർമ്മയോഗം രാജയോഗം കേതിയോഗം ജ്ഞാനയോഗം-പുഷ്പകാന്തമായ സമന്വയമാണ് ഗീത. ഈ ‘‘യോഗ’’ങ്ങളെല്ലാം തന്നെ ജീവന്റെ ഉന്നതിക്കുവേണ്ടി അനുപേക്ഷണീയമാണ്. നമ്മുടെ ക്ലേശങ്ങളും ദുഃഖങ്ങളുമെല്ലാം തന്നെ അജ്ഞതകൊണ്ടുണ്ടായതാണ്. അജ്ഞതയെ ജ്ഞാനംകൊണ്ടുമാത്രമേ അകറ്റാവൂ. ജ്ഞാനപ്രകാശം പരിശുദ്ധമായ മനസ്സിൽ മാത്രമേ തെളിയുകയുള്ളൂ. ഈ ‘‘യോഗ’’ങ്ങളെല്ലാം മനസ്സിനെ ശുദ്ധീകരിക്കാനുള്ള ഉപായങ്ങളാണ്. ജ്ഞാനം രണ്ടുവിധത്തിലുണ്ട്, സൈദ്ധാന്തികവും വ്യാവഹാരികവും. അതായത് പരോക്ഷജ്ഞാനവും അപരോക്ഷജ്ഞാനവും. പരോക്ഷം സാധനയും അപരോക്ഷം സദ്യവും ആണ്. നമുക്ക് ഗീത ഉപദേശിക്കുന്നതുപോലെ നമ്മുടെ ജീവിതത്തെ രൂപപ്പെടുത്താൻ ശ്രമിക്കാം. അഭിമാനവും ഗർവ്വം ഉണ്ടാവരുത്. അഹിംസാനിയമം പാലിക്കുക. എല്ലാ ക്ലേശങ്ങളേയും സത്തുഷ്ടനായി അഭിമുഖീകരിക്കുക. ഋജുബുദ്ധി ആയിരിക്കുക. ഒരു യഥാർത്ഥ ഗുരുവിനെ കണ്ടെത്തുക. അദ്ദേഹത്തെ ഹൃദയംഗതമായി ശുശ്രൂഷിക്കുക. നിങ്ങളുടെ ശരീരവും മനസ്സും പരിശുദ്ധമാക്കി വയ്ക്കുക. ഇളകാതെ ദ്രവചിത്തനായി ഇരിക്കുക. ഇന്ദ്രിയ സുഖങ്ങളുടെ പുറകെ ഓടിനടക്കാതെ മനസ്സിനെ അടക്കാൻ പരിശീലിക്കുക. ശരീരബോധത്തിനുപരി ഉയരാൻ ശ്രമിക്കുക. കണ്ണുകൾ ഇറന്നു, ജീവിതം ജനനം മരണം രോഗം വാൽകൃം മുതലായ വസ്തു

തകൾ ശരിയായി കാണാൻ ശ്രമിക്കുക. ലോകത്തെ പഠിച്ചു, വീടു് ഭാര്യപുത്രാദികൾ എണ്ണാതെ പറയുന്നവരോടു് ആസക്തിയില്ലാതെയിരിക്കുക. സന്തോഷം സന്താപമോ വരട്ടെ. ധീരനായിരിക്കുക. ഒരിക്കലും ക്ഷോഭിക്കരുത്. ഭക്തിയും വിശ്വാസവും ഉണ്ടായിരിക്കണം. ശാന്തവും ഏകാന്തവുമായ ഒരു സ്ഥലം കണ്ടുപിടിക്കുക. ലൗകിക വിഷയങ്ങളിൽ മുഴുകുന്നവരുമായി കൂട്ടുകൂടാതിരിക്കുക. ഗീത ഉപനിഷത്തുകൾ തുടങ്ങിയ മഹദ്ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പഠിച്ചു അവയിൽ അന്തർലീനമായിരിക്കുന്ന സാരാത്മം മനസ്സിലാക്കാൻ ശ്രമിക്കുക.

അങ്ങനെ മാത്രമേ നിങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തോടു്—ആത്മാവിനോടു്—അഭിമുഖമായി വരികയുള്ളൂ. ഇതാണ് അപരോക്ഷജ്ഞാനം.

ഉപ്പുകട്ട സമുദ്രത്തിൽ അലിഞ്ഞുചേർന്നു സമുദ്രവുമായി ഒന്നായിത്തീരുന്നതുപോലെ നിങ്ങൾ ഈശ്വരനിൽ ലയിക്കുവിൻ!

ഓം തത് സത്.

പുരം	വരി	* തിരുത്തു്
ആമുഖം	12	പ(സ്സ)കമായി
4	1	മു(ക്ക)ഹസ്സ
4	16	എന്റെ ഉ(ദേശ്യം)
5	1	ണാ(ന)പ്രജയാ;
..	2	മാനശ്രുഃ
7	22	നാണു് (സാരഥി)
12	19	ഭഗ(വ)ൻ!
16	2	ശ്ര(ദ്ധി)കമോ?
17	18	ഗതാ(സ്യം)ശ്ര
18	8	നഭ(വി)ഷ്യാമഃ;
..	..	സർവ(വ)ഃ
19	11	എന്റെ(കുമാരൻ)ചരിച്ച
20	3	വാ(വ)ശ്രിയതേ
..	21	നിത്യം(സ്തം)സുതീതി
23	10	ബ്ര(ഹം)മേ
..	11	തി(വ)ജാനാതം
26	7	ഘ(ജം)ജ്ഞാതാ
..	8	അനാദി(മ)ത്
..	9	സർവത(ഃ)പാണി
..	12	(നി)ർഗുണം
26	14	സുക്ഷ്മതാ(ത)ദവി
26	15	ഭൃതേ(ഷ്യ)
..	..	വിഭക്ത(മി)വ
..	..	(ശ്ര)സിഷ്ണ
..	17	ജ്ഞാതി(സ്ത)സ(ഃ)പര
27	2	ഓ(പ)വികളിങ്

* ബ്രഹ്മണ്യത്തിൽ ഉള്ളതാണ് തിരുത്തുകൾ.

പുറം	വരി	* തിരുത്തു്
27	24	അപിചേ(ദ)സി
..	25	നെ(വ)വൃജിനം
28	5	തേജ്ജു(നി)
..	6	ജ്ഞാനാഗ്നി(ഃ)നർവ
..	..	സ്മേദം(തം)
..	25	അജ്ഞ(ഠ)ത്വം
..	..	പുനർമ്മോ(ഹ)മേവം
29	7	ദൃഢൈ(ന്ദ്ര)ർവീമുത(ഠ):
..	8	മൃ(ന്ദ്ര)ഃ
30	1	ബൃഹി(ർ)ജനാട്ട്ന!
..	6	നി(ർബ)സിക്തേ
32	1	സംസി(ഷി)മാ
36	2	വി ഗു(ണ:)പര
38	22	പ്രമാൺ(ദി)ശാസ്ര
39	9	(പ്ര)ത്യ നോ
40	7	പ്രേമരൂപ(ഠ)
43	12	അഹങ്കാ(ര)വം
44	16	അഗ്നി(ർ)മൂർദ്ധാ
..	..	ചന്ദ്രസൂ(ര്യ)ൗ
..	17	ദിശ(:)ശ്രോത്രം
..	18	വായു(ഃ)പ്രാണോ
..	..	പൃഥ്വിവീ(ഹ്യ)ന്ദ
45	1	ദൃഢ(ർ)മൂ(ർ)ദ്ധാ
45	2	(ഖ)ം നാഭി(ശ്ര)രണോ
46	3	ശ്വക്ഷു(ർ)ദിശ(ഃ)ശ്രോത്രം

* ബ്രാഹ്മണത്തിൽ ഉള്ളതാണ് തിരുത്തുകൾ.

പുറം	വരി	* തിരുത്തു
47	12	ചേ(ത്)താത
..	..	വിഷ(വ)ത്
50	5	വിഗത(ഭീ)ർ
51	2	മാശു(ച:)
..	11	ശ്രീ(ർ)വിജയോ
..	..	ഭൂതി(ർ)ധുവാ
52	17	സ്മൃതി(ർ)ല(ബ്ബ)
..	..	പ്രസംഭാ(ന്ദ)യം
53	16	സ(ഠ)ദ്യവം
..	20	ഋ(ജ)ബൃദ്ധി

* ബ്രാഹ്മണിയിൽ ഉള്ളതാണ് തിരുത്തുകൾ

തീർത്ഥപാദീയഗ്രന്ഥാവലി.

അടൈതചിന്താപദ്ധതി	2-ാം പതിപ്പ്	7 00
ഭഗവദ്ദർശനം പദ്യം.	2-ാം പതിപ്പ്	3 00
ശ്രീ തീർത്ഥപാദപരമഹംസസ്വാമികൾ (അച്ചടിയിൽ രണ്ടു ഭാഗവും.)		
രോഷ ശ്രീ തപോവനസ്വാമി സന്നിധിയിൽ	2-ാം പതിപ്പ്	5 00
ശാന്തിമന്ത്രങ്ങൾ	2-ാം പതിപ്പ്	2 00
ശ്രീ ലളിതാഹൃദയസ്തോത്രം.	3-ാം പതിപ്പ്	2 00
	(ബയൻറു ചെയ്യാത്തത് 1.75)	
ബ്രഹ്മവിദ്യ	2-ാം പതിപ്പ്	6 00
പ്രണവോപാസന	1-ാം പതിപ്പ്	2 50
നാരദഭക്തിസൂത്രങ്ങൾ	2-ാം പതിപ്പ്	0 50
ബ്രഹ്മമർശനം.	1-ാം പതിപ്പ്	5 00
അദ്ധ്യാത്മഭാഗവതം.	1-ാം ഭാഗം.	
	9 സ്കന്ധം.	2-ാം പതിപ്പ് 30 00
അദ്ധ്യാത്മഭാഗവതം.	2-ാം ഭാഗം.	
	10, 12 സ്കന്ധം.	1-ാം പതിപ്പ് 40 00
അദ്ധ്യാത്മഭാഗവതം ദശകംമാത്രം.	1-ാം പതിപ്പ്	20 00
അദ്ധ്യാത്മീകപ്രവചനങ്ങൾ		
	ശ്രീ പുരുഷോത്തമാനന്ദസ്വാമികൾ	

തീർത്ഥപാദാശ്രമം.
 തീർത്ഥപാദപുരം P. O.
 വാഴൂർ.
 കോട്ടയം.—കേരളം.